

Schoolgids 2011-2012

De Swoaistee

Openbare basisschool voor Jenaplanonderwijs

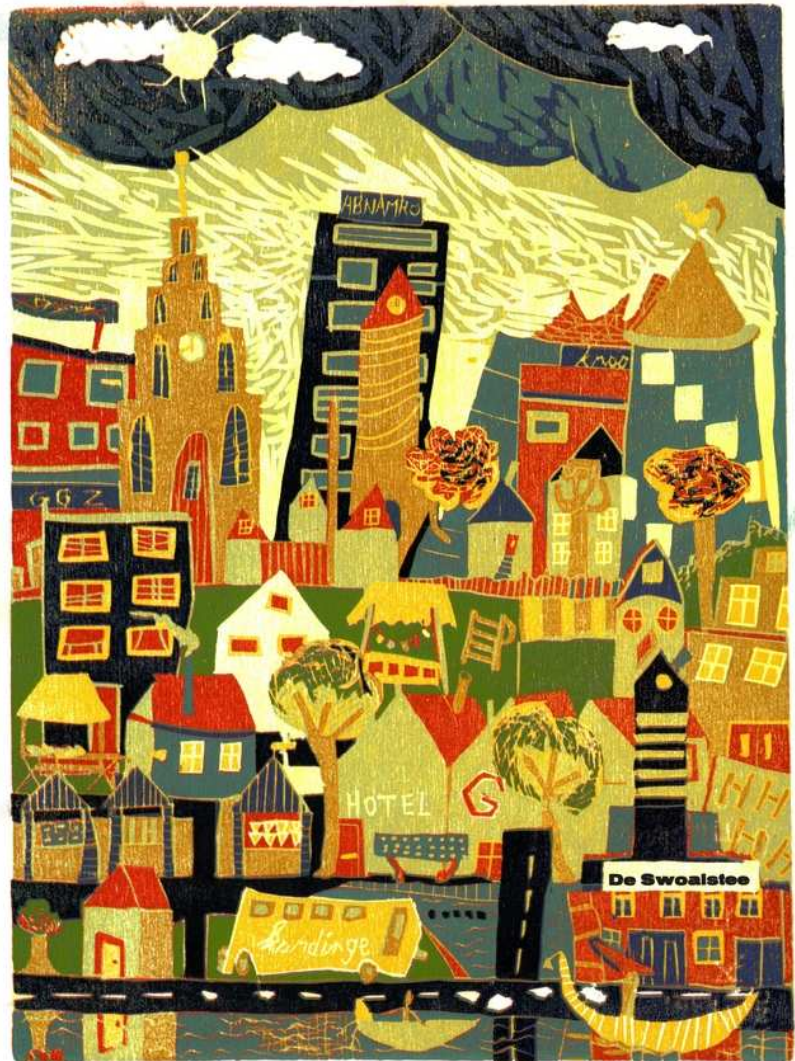
Kiel 7

9733 EB Groningen

tel.050-5494118

info@swoaistee.nl

www.swoaistee.nl

1 De School	5
Naam en richting	5
Situering van de school	5
Schoolgrootte	5
2 De Swoaistee, een Jenaplanschool	6
De schoolorganisatie	7
De school in bedrijf	8
Het pedagogisch klimaat	9
De ouders	10
Het ritmisch weekplan	10
Gesprek, werk, spel en viering	10
Het keuze-uur	10
De blokperiode	11
Rapportage	11
De begeleiding van de overgang van kinderen naar het voortgezet onderwijs	12
Overgang tussen De Swoaistee en het voortgezet onderwijs	13
Afspraken en regels	13
3 Onderwijskundige aandachtspunten	15
Nederlandse en Engelse taal	15
Engels	15
Het functioneel aanvankelijk leren lezen	16
Het werken met vrije teksten	16
Drukken en printen	16
Het werken met de computer	16
Reken- en wiskundeonderwijs	17
Wereldoriëntatie	17
Levensbeschouwing	17
Natuur- en milieueducatie en techniek	17
De ontdekhoeken	17
Creativiteit	18
Bewegingsonderwijs	18
Informatie- en communicatie-technologie ICT	18
4 De zorg voor de kinderen	19
Specifieke zorg voor het jonge kind	19
Het volgen van de ontwikkeling van de kinderen	19
Vorderingen van de leerlingen	20
De verslaggeving van gegevens	20
Bespreking van de leerling	20
Organisatie van specifieke zorg voor kinderen met specifieke behoeften	21
De procedure die gevolgd wordt indien er specifieke zorg nodig is	21
Verwijzing van kinderen met speciale zorgbehoeften	21
De voorzieningen	22
Gedrag van kinderen / gedragsprotocol	22
5 Na schooltijd	23
Tussen de middagopvang	23
Buitenschoolse opvang	23
Andere activiteiten na schooltijd	23
Vensterwijk	23
6 Het team	24
De begeleiding van stagiaires	24
Scholing van leraren	24

7 De ouders	25
Ouderhulp	25
Het belang van de betrokkenheid van ouders	25
Informatievoorziening aan ouders	25
Medezeggenschapsraad	26
Leerlingenraad	26
Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)	26
Ouderraad	27
Tevredenheid / klachtenregeling / verwijderen van leerlingen / vertrouwenspersoon	27
Postbus 51	28
Onderwijsinspectie	28
8 Ontwikkelingen en beleid	29
Activiteiten ter verbetering van het onderwijs	29
Zorg voor de relatie school en 'omgeving'	29
9 Resultaten van het onderwijs	30
Toetsen	30
10 Regeling school- en vakantietijden	31
Schooltijden	31
Ziekmelding/ongeoorloofd verzuim	31
Verzuim om andere redenen/ Extra verlof	32
De leerplicht	33
11 Aanmelden van nieuwe leerlingen	34
Aannamebeleid	34
PersoonsGebondenNummer (PGN)	34
De plaatsing van een vierjarig kind	34
De plaatsing van een ouder kind	34
De plaatsing van een kind dat specifieke zorg nodig heeft	35
12 Slotwoord	36
Verklarende woordenlijst	37
De twintig basisprincipes	40

Vooraf

Voor u ligt de schoolgids van de openbare basisschool voor Jenaplanonderwijs De Swoaistee. Deze gids is bestemd voor ouders/verzorgers van onze leerlingen, voor diegenen die hun kind willen aanmelden bij De Swoaistee en voor anderen die interesse hebben in onze school. In deze schoolgids wordt een beeld geschetst van wat we met onze school voor hebben, wat voor ons belangrijke uitgangspunten zijn en hoe we daar in de praktijk gestalte aan geven.

Wanneer u voor de schoolkeuze van uw kind staat en u wilt meer weten over De Swoaistee of u wilt uw kind aanmelden bij onze school, dan kunt u een afspraak maken voor een persoonlijk gesprek. Naast het gesprek krijgt u dan een rondleiding door de school, zodat u ook in de praktijk kan zien hoe het onderwijs op De Swoaistee vorm krijgt. In dit gesprek is het tevens mogelijk om verder in te gaan op individuele vragen en/of opmerkingen.

Voor een afspraak kunt u contact opnemen met Jacobien v/d Hoofdakker: 050-5494118.

Wanneer u uw kind (of kinderen) al op onze school heeft zitten, zullen veel zaken al bij u bekend zijn. In deze gids staat alles nog eens overzichtelijk op een rij.

De praktische informatie vindt u in de jaarlijkse bijlage van onze schoolgids **Het Informatieboekje**. Hierin kunt u vinden wanneer de kinderen naar school moeten en wanneer er vakanties en margedagen zijn, maar ook praktische informatie over bijvoorbeeld gymnastiek en overblijven. Hierin vindt u ook de adreslijsten van zowel de leerkrachten als de kinderen.

Het is goed om op deze plek te vermelden dat er nog andere bronnen zijn waaruit u informatie over de school kunt halen.

Actuele informatie wordt aan de ouders/verzorgers doorgegeven via het tweewekelijkse digitale **Swoaistee-Journaal**.

Deze en aanvullende informatie kunt u ook vinden op onze website **www.swoaistee.nl**

In het **Schoolplan 2011-2015** staat een aantal onderwijsinhoudelijke zaken beschreven. Daarnaast vermeldt het schoolplan de veranderingsonderwerpen waaraan school de komende vier jaren werkt. Er wordt beschreven welke dingen we op korte termijn willen verbeteren of invoeren.

In het schoolplan is ook het **zorgdocument** opgenomen. Hierin staat beschreven hoe wij omgaan met de zorg voor kinderen in het algemeen en de specifieke zorg voor die kinderen die dat nodig hebben.

Algemene informatie over Jenaplan is op school aanwezig. Deze informatie gaat dus niet specifiek over De Swoaistee, maar over het Jenaplanonderwijs in Nederland in het algemeen. Veel is ook te lezen op **www.jenaplan.nl**

Wij hopen dat veel van uw vragen beantwoord worden door de informatie in deze schoolgids.

Misschien blijft u na het lezen van deze schoolgids nog met vragen zitten of mist u informatie over bepaalde onderwerpen. Laat het ons dan weten. Met uw op- en aanmerkingen verhoogt u de kwaliteit van de volgende schoolgids.

Kor Posthumus,

directeur.

1 De School

• Naam en richting • Situering • Schoolgrootte •

Naam en richting

De naam van onze school is:

Openbare basisschool voor Jenaplanonderwijs '**De Swoaistee**'

Adres:

Kiel 7

9733 EB Groningen

TEL. 050-5494118

E-MAIL info@swoaistee.nl

WEBSITE www.swoaistee.nl

In de wijk Lewenborg, waar de school staat zijn alle straten en gebouwen vernoemd naar alles wat met scheepvaart te maken heeft. 'Swoaistee' is Gronings voor zwaaiplaats, een plek waar boten kunnen draaien.

Op onze school vindt onderwijs plaats volgens de Jenaplanprincipes, een onderwijsconcept ontwikkeld door Peter Petersen in de jaren twintig in Duitsland in het plaatsje Jena. Meer hierover vindt u onder 'De Swoaistee een Jenaplanschool'.

De Swoaistee maakt deel uit van de Stichting Openbaar Onderwijsgroep Groningen, waarin alle openbare scholen voor basisonderwijs, speciaal (basis)onderwijs en voortgezet onderwijs samenwerken.

Situering van de school

De Swoaistee staat in de wijk Lewenborg in het oostelijke deel van Groningen. Deze wijk is gebouwd in de jaren zeventig; er wonen ongeveer 15.000 mensen.

Behalve De Swoaistee zijn er nog drie andere basisscholen: De Tweemaster (openbaar), De Catamaran (openbaar) en 't Kompas (christelijk). Daarnaast staat in de wijk een (christelijke) school voor speciaal onderwijs : De Kimkiel en sinds dit jaar een nieuwe vmbo-school met diverse schoolvestigingen : De Kluiverboom.

De meeste kinderen van De Swoaistee komen uit de wijken Lewenborg, Zonland, Waterland, Mooiland, Zilvermeer, Ruischerwaard en Ulgersmaborg. Een klein deel komt uit verder weg liggende wijken en van buiten de stad.

Schoolgrootte

De Swoaistee telt op het moment van schrijven ongeveer 600 kinderen, verdeeld over 24 stamgroepen.

Vijfendertig leerkrachten zijn fulltime of parttime werkzaam in de stamgroepen. De directeur is volledig ambulante. Voor vier dagen in de week zijn twee intern begeleidsters vrij geroosterd om speciale zorg voor kinderen te coördineren.

De lessen Engels worden verzorgd door een 'native speaker' als leerkrachtondersteuner. De gymnastieklessen van de midden- en bovenbouw worden verzorgd door docenten en studenten van het Alfacollege.

De school beschikt over een achttal onderwijsondersteunende medewerkers.

2 De Swoaistee, een Jenaplanschool

• De schoolorganisatie • Het pedagogisch klimaat • Het ritmisch weekplan • Afspraken en regels •

De Swoaistee is een Jenaplanschool. De school is, samen met ongeveer 250 andere scholen, lid van de Nederlandse Jenaplan Vereniging (NJPV). De NJPV heeft de essentie van het Jenaplanonderwijs samengevat in 20 basisprincipes. Deze basisprincipes staan achterin deze schoolgids vermeld.

Het Jenaplanconcept is ontwikkeld door de pedagoog Peter Petersen, die tussen 1920 en 1950 verbonden was aan de universiteitsschool in Jena. Het concept wordt voortdurend aangepast aan de maatschappelijke en onderwijskundige ontwikkelingen. Discussies en informatie over actuele zaken in het Jenaplanonderwijs vindt u in het tijdschrift Mensenkinderen, waarop u een abonnement kunt nemen. Op school kunt u het inzien.

Hieronder vindt u enkele aspecten waaraan De Swoaistee vanuit de Jenaplanprincipes zeer aan hecht:

De Swoaistee werkt ervaringsgericht

De sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen neemt op De Swoaistee een belangrijke plaats in. Dat doel is belangrijk voor de persoonlijkheidsontwikkeling van kinderen en is de basis voor cognitieve ontwikkeling. Het tegemoetkomen aan basisbehoeften van kinderen is grondslag voor een gevoel van welbevinden, van waaruit er betrokkenheid kan ontstaan bij de omgeving. Het ervaringsgericht onderwijs (E.G.O.) levert werkwijzen en instrumenten om het onderwijs op De Swoaistee in deze richting te ontwikkelen.

De Swoaistee werkt ontwikkelingsgericht

Kinderen moeten niet alleen bevestigd worden als persoon, maar tevens uitgedaagd worden tot het ontwikkelen van competenties over een breed gebied, tot het verleggen van grenzen. Het 'Ontwikkeland onderwijs' reikt De Swoaistee hiervoor begrippen en werkwijzen aan. Daartoe behoren strategisch handelen (leren hoe te leren), activiteiten die ontwikkelingen stimuleren, een doordachte leerstofkeuze en het creëren van situaties waarin kinderen hun zone van nabije ontwikkeling (datgene wat de kinderen nog net niet kunnen) kunnen ervaren.

De Swoaistee is een leef-werkgemeenschap

Samenwerken, helpen, zorgdragen voor elkaar, samen spreken, samen spelen, samen beslissen, samen vieren, dat alles maakt de school tot een leef-werkgemeenschap, waarin ook de ouders als partners zijn opgenomen. Leren is sociaal leren, samen problemen oplossen, samen evalueren en in diverse vormen communiceren. Daarbij is gerichte aandacht nodig voor sociale vaardigheden en omgangsvormen.

De Swoaistee is een wereldoriënterende school

Wereldoriëntatie is het hart van het onderwijs op De Swoaistee, waarin de basisvaardigheden worden toegepast. Wereldoriëntatie is het doel van ons onderwijs. Goed kunnen rekenen, lezen, schrijven, enz. zijn middelen om wereldoriëntatie mogelijk te maken. Kenmerkend voor wereldoriëntatie is het actief ervaren, ontdekken en onderzoeken van de directe leefomgeving van de kinderen.

De Swoaistee geeft gericht aandacht aan levensvragen

Ontmoetingen met 'anderen' en andere 'levensovertuigingen' hebben een open karakter. Respect voor de eigen zelfstandige levenskeuzes van de kinderen en hun ouders/verzorgers, met of zonder Godsgeloof en het open karakter van de ontmoetingen bepalen het openbare karakter van onze school.

Op De Swoaistee wordt kritisch nagedacht over ontwikkelingen in samenleving en cultuur

De Swoaistee is gericht op het werken aan een humane en ecologisch duurzame samenleving. Dat betekent ook het bevorderen van een kritisch constructieve instelling ten aanzien van de ontwikkelingen in samenleving en cultuur, te beginnen op De Swoaistee zelf. De Swoaistee zal daarom altijd kritisch blijven t.o.v. nieuwe ontwikkelingen.

Wij willen ook de kinderen kritisch leren denken; maar kritisch betekent ook zorg om een te eenzijdige nadruk op de loodzware ernst en ellende in de wereld. Met andere woorden: 'Het leven vieren!'

Nog enkele ideeën:

Opvoeden is belangrijk

De Swoaistee is een gemeenschap van kinderen, leerkrachten, ondersteunend personeel en ouders/ verzorgers. Leerkrachten en ouders zijn samen opvoeders van de kinderen. Het onderwijs in onze school is gericht op de opvoeding van kinderen en is daarom veel meer dan het leren lezen, schrijven, rekenen en het leren van wereldoriënterende vakken. Op een Jenaplanschool wordt ook expliciet aandacht besteed aan normen en waarden, verantwoordelijkheden dragen, (samen)werken en spelen.

Iedere mens is uniek

Het belangrijkste basisprincipe van Jenaplan is dat iedere mens (ieder kind) uniek is. Op De Swoaistee vindt men dat kinderen moeten leren omgaan met het feit dat iedereen verschillend is. Daarom zitten de kinderen bij ons in een stamgroep. In een stamgroep zitten bewust kinderen van verschillende leeftijden bij elkaar in de groep. Het onderwijs is dusdanig ingericht dat aan de individuele verschillen tegemoet kan worden gekomen zonder de basis uit het oog te verliezen. Zo kunnen kinderen beoordeeld worden op wat zij kunnen en niet op wat zij niet kunnen. Het spreekt voor zich hoe belangrijk dit is voor het zelfvertrouwen van de kinderen.

Leren is belangrijk

Als opvoeders willen we dat onze kinderen verantwoordelijke, zelfredzame, mondige, sociale, creatieve en zelfstandige volwassenen worden. Om dat doel te bereiken zullen kinderen niet alleen sociaal-emotioneel gevormd moeten worden. Ze moeten ook goed kunnen lezen, rekenen, schrijven en kennis van wereldoriënterende vakken hebben. Ze moeten zich zowel mondeling als schriftelijk goed kunnen uitdrukken en in deze tijd van informatietechnologie goed de wegen weten te bewandelen om kennis te vergaren en te verwerken. Zonder intellectuele bagage is dit niet mogelijk.

De schoolorganisatie

De opbouw van de school is een gevolg van onze opvatting, dat de leerlingen zoveel mogelijk door een ononderbroken ontwikkelingsgang de basisschool moeten kunnen doorlopen. Om deze reden zijn de stamgroepen verdeeld over vier 'bouwen'. De door ons gekozen indeling wijkt af van het model, dat de meeste andere Jenaplanscholen in Nederland hebben gekozen. Vóór de invoering van de basisschool was de overgang tussen de kleuterschool en de lagere school voor veel leerlingen een grote stap, die vaak tot problemen leidde. Door na de invoering van de basisschool voor een model te kiezen, waarbij de leerlingen op 6-jarige leeftijd een dergelijke grote overstap wordt bespaard, wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de gewenste ononderbroken ontwikkelingsgang door de basisschool.

Als vierjarigen komen de kinderen op school in één van de stamgroepen van de voorbouw. Vervolgens komen ze in een stamgroep van de onderbouw, waar ze gedurende een periode van twee jaar worden begeleid. Ook de daaropvolgende middenbouw duurt twee jaar. De basisschool wordt afgesloten in een stamgroep van de driejarige bovenbouw. De leerlingen hebben dan minimaal acht jaar op de basisschool onderwijs gevolgd.

oudsten	bovenbouw	8e jaars
middelsten	bovenbouw	7e jaars
jongsten	bovenbouw	6e jaars
oudsten	middenbouw	5e jaars
jongsten	middenbouw	4e jaars
oudsten	onderbouw	3e jaars
jongsten	onderbouw	2e jaars
oudsten	voorbouw	1e jaars
jongsten	voorbouw	0e jaars

De school in bedrijf

Als de kinderen in de klassen zitten en je loopt door de school valt op dat in de gangen en Het Ruim kasten open zijn en dat er kinderkunst aan de muur hangt. Ook komen we kinderen tegen die buiten de groep, al dan niet onder begeleiding, werken aan bepaalde taken. Wat we zien is niet het gevolg van te kleine lokalen of geldgebrek om kastdeuren en wandversieringen te kopen maar, de indeling, de inrichting en het gebruik van het gebouw is een wezenlijk onderdeel van het Jenaplanonderwijs op school. Hieronder gaan we daar nader op in.

We proberen het onderwijs op De Swoaistee een zo open mogelijk karakter te geven, wat onder andere inhoudt dat de afbakening tussen het lokaal en de rest van de school niet zo scherp is. Veel activiteiten vinden dan ook buiten de stamgroeplokalen plaats. Vandaar dat leerlingen bezig zijn in het documentatiecentrum, dat opgesplitst is in één afdeling voor jonge en één voor oudere kinderen en er kinderen werken in een drukkerij of achter de computer.

Om de inrichting van de school vrolijk en kindvriendelijk te maken hangt er aan de wanden veel, deels ingelijst, werk van leerlingen. Speciaal voor de ouders hangen er verschillende mededelingenborden.

De Swoaistee beschikt over twee grote gemeenschappelijke ruimtes, het Ruim en het Dek genaamd, waar verschillende vieringen, zoals weekopeningen en weeksluitingen plaatsvinden. Het speellokaal wordt gebruikt voor spelletjes en gymnastiek voor de jongere kinderen. Voor het bewegingsonderwijs wordt gebruik gemaakt van het naast de school gelegen gymnastieklokaal en van de nieuwe sporthal nabij het winkelcentrum.

De groepen die samen één bouw vormen, zijn in het gebouw dicht bij elkaar gehuisvest. De lokalen hebben, net als andere ruimten in de school een naam. Alle namen hebben te maken met scheepvaart en waterdieren.

Bekijken we vervolgens de lokalen van binnen, dan zijn er naast de verschillen in aankleding vele overeenkomsten in de inrichting. Zo is er in elk lokaal in het midden ruimte voor de kring, een werkvorm die op De Swoaistee veel wordt gebruikt. Er zijn tafelgroepen geformeerd, waardoor leerlingen de mogelijkheid wordt geboden om samen te werken. Er zijn verschillende werkhoeven in de lokalen, zoals bijvoorbeeld de ontdekhoek, de drukhoek en de expressiehoek.

Opvallend is ook dat veel leermiddelen niet zijn weggestopt in afgesloten kasten, maar dat ze zo zichtbaar zijn 'uitgesteld', dat de leerlingen als het ware worden uitgenodigd om er mee aan het werk te gaan. Het geeft de kinderen ook de mogelijkheid om zelfstandig met de materialen aan de gang te gaan, omdat ze weten waar het staat en waar ze het na afloop weer terug moeten zetten.

Om een schooldag voor iedereen prettig te laten verlopen, is een belangrijk uitgangspunt van de school dat onderwijsgeevenden en andere medewerkers, leerlingen en ouders gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het gebouw, de inventaris en voor de naleving van de regels die hierover zijn afgesproken.

Rond het schoolgebouw zijn verschillende speelmogelijkheden. De voorbouw- en onderbouwgroepen hebben hun eigen speelterrein. De midden- en bovenbouw spelen buiten op hun eigen speelterrein. Ook voor hen zijn er allerlei speelmogelijkheden. Bij het vrijere spel buiten proberen we de leerlingen verschillende uitdagingen te bieden, waardoor we, beter dan binnen, tegemoet kunnen komen aan hun bewegingsdrang. Zo kan er spelmateriaal mee naar buiten genomen worden, zijn er spelletjes op het schoolplein geschilderd en is er een zandbak, er is een voetbalveld en een prachtig speeltoestel. Ook wordt er van tijd tot tijd gebruik gemaakt van de wat ruimere schoolomgeving. Het gebied rond de school, Het 'Wilgenbosje', de 'heuveltjes', het Le Roy-gebied en de vijvers lenen zich er voor om allerlei dingen te ontdekken.

Tevens is er gelegenheid tot tuinieren op de schooltuintjes vlakbij de school.

De school besteedt nadrukkelijk aandacht aan de schoolomgeving, de directe leefomgeving van de kinderen gedurende een groot deel van de dag. Het leren zorgdragen hiervoor kan immers als voorbeeld dienen voor de zorg voor de leefomgeving rond de woonplek van de leerlingen. Elke dag wordt het schoolterrein schoon en netjes gemaakt, waarbij de leerlingen een duidelijke taak hebben.

Wat we in het stukje over het gebouw hebben opgemerkt over de gezamenlijke verantwoordelijkheid geldt uiteraard ook voor de omgeving van de school.

Het pedagogisch klimaat

Neem je een kijkje in de groep, dan zijn er een paar dingen die opvallen. Het zacht geroezemoes ademt een rustige sfeer uit. Groot en iets groter zitten in hetzelfde lokaal en zo hier en daar tref je een ouder aan. Je proeft een bepaalde sfeer, een bijzonder klimaat. Deze typische sfeer waarvan hierboven enkele uiterlijkheden geschetst zijn, is er niet toevallig. Op De Swoaistee wordt bewust gewerkt aan wat in Jenaplan-termen het 'pedagogisch klimaat' wordt genoemd. Dit pedagogisch klimaat bepaalt in belangrijke mate het gezicht van De Swoaistee als Jenaplanschool.

Er is maximale aandacht voor een optimale ontwikkeling van de leerlingen, waarbij geprobeerd wordt om alle kinderen zo goed mogelijk aan hun trekken te laten komen. Dit betekent, dat we er naar streven om alle mogelijkheden van leerlingen tot ontplooiing te laten komen, maar ook dat we rekening houden met hun beperkingen. We doen ons uiterste best om een onderwijsprogramma aan te bieden waardoor deze beperkingen op zijn minst verzacht en waar mogelijk weggewerkt worden.

Kinderen moeten met plezier naar school gaan; we proberen het pedagogisch klimaat zo vorm te geven dat dit op De Swoaistee ook gebeurt. Signaleren we dat een leerling zich minder prettig voelt op school, dan proberen we daar, veelal in overleg met de ouders, wat aan te doen.

Kinderen zijn leergierig, op school moet die leergierigheid, deze motivatie, benut worden. We proberen daarom het onderwijs zo uitdagend mogelijk te maken, waardoor we die natuurlijke motivatie van de leerlingen blijven prikkelen.

Kinderen verschillen, mensen verschillen, maar iedereen moet er wel bewust van zijn dat alle mensen gelijkwaardig zijn. In talloze situaties op De Swoaistee wordt ruime aandacht besteed aan deze gelijkwaardigheid. Hierbij staat voorop dat, wat men ook zegt of doet, men een ander daarmee nooit mag kwetsen.

De leerlingen van nu moeten in de toekomst mee vorm geven aan de samenleving door met anderen samen te werken, naar anderen te luisteren, anderen te accepteren en met anderen te overleggen. Al deze vaardigheden, samengevat onder de term 'sociale ontwikkeling', moeten worden geleerd. Op onze school krijgen deze vaardigheden veel aandacht, waarbij het toepassen ervan regelmatig onderwerp van gesprek is. Andere zaken die bij de sociale ontwikkeling aan bod komen zijn de ontwikkeling van zelfstandigheid en het stimuleren van onafhankelijkheid.

Alle leerlingen maken deel uit van een stamgroep, een klas en alle stamgroepen vormen samen de schoolgemeenschap.

De ontwikkeling van het groepsgevoel en het gemeenschapsgevoel is belangrijk op De Swoaistee. Het geeft sfeer, het stimuleert het verantwoordelijkheidsgevoel en het verhoogt de belangstelling voor elkaar.

Het pedagogisch klimaat op een school kun je ook proeven. Wie De Swoaistee binnenkomt en zijn ogen en oren de kost geeft moet wel iets merken van het speciale karakter van de school. Er gebeurt veel, er is werkgeruis, maar men probeert elkaar toch zo weinig mogelijk te storen. Er is veel beweging, waarbij onzichtbare regels en afspraken de bewegingsvrijheid bepalen. Hier en daar worden leerlingen zonodig gecorrigeerd, maar dat gebeurt rustig, waarbij over en weer naar begrip wordt gezocht.

We streven naar een zo natuurlijk mogelijke bewegingsvrijheid voor de kinderen, misschien een grotere dan elders. Maar dit betekent ook dat de leerlingen moeten leren om goed met deze vrijheid om te gaan. Hier zijn regels en afspraken voor nodig.

We proberen de leerlingen steeds uit te leggen waarom die nodig zijn. Vanwege leeftijd, karakter, stemmingen en sociale achtergronden zullen die regels en afspraken niet altijd voor iedereen gelijk zijn. Er wordt een beroep gedaan op de redelijkheid van de kinderen om ze begrip bij te brengen waarom dingen wel of niet mogen of kunnen.

De leerlingen moeten zich veilig voelen op De Swoaistee en hun gevoel van zekerheid moet steeds worden versterkt. Dit kan alleen in een situatie waarin kinderen zich thuis voelen. Op school doen we er alles aan om kinderen dat gevoel te geven.

Het opbouwen van normen en waarden in de stamgroep

Er is structurele aandacht voor sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen:

- de eerste schoolweken: In de eerste weken besteedt de leerkracht veel tijd aan kennismaking en zorgt hij ervoor dat de kinderen zich vertrouwd met elkaar gaan voelen. Ook worden de groepsregels besproken en wordt er aangegeven welke activiteiten zelfstandig gedaan mogen worden en bij welke er begeleiding nodig is.
- de werkweek in de bovenbouw: geeft een extra stimulans voor de oudere kinderen om via activiteiten elkaar te leren kennen. Het intensief samenzijn zorgt voor een versnelde kennismaking tussen de kinderen onderling en kinderen met de leerkracht.
- de voorbeeldfunctie/ het gedrag van de leerkracht
- specifieke lessen / aanpak Vreedzame School
- veel gespreks- en spelvormen.

De ouders

Ook ouders spelen een belangrijke rol in het pedagogisch klimaat op De Swoaistee. Overeenkomstig de Jenaplangedachte gaan we ervan uit, dat de school een aanvullende taak heeft in de opvoeding van de kinderen. Dat betekent dat een goed contact tussen school en ouders een belangrijke voorwaarde is voor goed onderwijs. Daarom worden ouders nauw betrokken bij de school. Uiteraard is er veel gelegenheid om te spreken over de kinderen, maar ook zijn ouders op vele momenten actief in school bezig met allerlei, zeer uiteenlopende werkzaamheden.

Het zal duidelijk zijn dat het pedagogisch klimaat op De Swoaistee niet in enkele zinnen is te beschrijven. Het is een complex geheel waarin vele aspecten een rol spelen. Dit klimaat is kenmerkend voor onze school.

Gezamenlijke verantwoordelijkheid

Onderwijs zien wij als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van school en ouders. Om goed onderwijs te kunnen bieden is het belangrijk dat leerkrachten, ouders en leerlingen respect voor elkaar hebben, open en eerlijk met elkaar communiceren en vertrouwen in elkaar hebben. Hiertoe hebben wij gedragsregels (zie bijlage) opgesteld, die de basis vormen voor een goed en veilig pedagogisch klimaat. Iedereen waaronder de leerlingen, de teamleden, de ouders en anderen, wordt geacht zowel binnen als buiten de school zich aan die gedragsregels te houden, zich er verantwoordelijk voor te voelen en elkaar er op aan te spreken. Signaleert u als ouder ontoelaatbaar gedrag dan is het de bedoeling dat u het betreffende kind er direct op aanspreekt, net zoals wij doen. Meldt u dit dan ook meteen bij de stamgroepleider, overblijfkraacht of andere begeleiders?

Op onze Jenanplanschool gaan we er vanuit dat vrijheden van kinderen en inherent daaraan regels en afspraken tot stand komen uit de praktijk van het werken met de kinderen.

- qua houding en gedrag van de kinderen betekent dit een genormaliseerde situatie/ ontwikkeling
- qua begeleiding door de leerkracht vergt dit een open en consequente reactie en omgang.

Het ritmisch weekplan

Gesprek, werk, spel en viering

Op De Swoaistee delen we de dagen voor de leerlingen zo afwisselend mogelijk in: inspanning afgewisseld met ontspanning. Hierdoor proberen we te bereiken dat de motivatie van de kinderen op peil blijft. Door te zorgen voor een 'ritmisch' dag- en weekplan proberen we tegemoet te komen aan de eigenschappen en behoeften van kinderen. Dit ritmisch weekplan kent vier basisvormen: gesprek, werk, spel en viering.

Door 'gesprek' informeren leerlingen en volwassenen elkaar en leren ze elkaar begrijpen. Via het gesprek kunnen de kinderen zich oriënteren op de hen omringende wereld. Er zijn verschillende vormen van gesprek in verschillende situaties: de dialoog en het kringgesprek zijn er twee die we, naast allerlei andere vormen, vaak op school tegenkomen.

Onder 'werk' verstaan we al die situaties en gelegenheden waarbij de leerlingen instructie krijgen. Hieronder valt ook het door de kinderen zelfstandig of samen met anderen verwerken van het gebodene of het zich oriënteren op nieuwe leerstof.

Via 'spel' leren de leerlingen o.a. rekening houden met elkaar. Het is dan ook een belangrijk middel. Ze leren iets wat ze geleerd hebben toe te passen in een vrije situatie. Ze verwerken informatie, waarmee ze tijdens het werk wel of geen moeilijkheden hadden. Ze brengen al spelenderwijs problemen tot een oplossing. Ze ontdekken materialen en leren eigenschappen ervan kennen. Ze leren zich emotioneel te uiten en tegelijkertijd met hun emoties om te gaan.

Bij 'viering' gaat het om gezamenlijk beleven van gebeurtenissen, elkaar iets toewensen, gevoelens op elkaar overbrengen, verdriet met elkaar delen.

Middels viering wordt de gemeenschapszin verbeterd en worden ervaringen uitgewisseld.

Niet altijd lukt het om een optimale afwisseling aan te brengen tussen deze vier basisactiviteiten, maar we proberen het zoveel mogelijk.

Het keuze-uur

In de voor- en onderbouwgroepen kennen we het begrip 'keuze-uur'. De leerlingen zijn dan gedurende een bepaalde periode vrij in het kiezen van een activiteit. Nu gebiedt de eerlijkheid wel te zeggen, dat het 'vrije' in die keuze veelal betrekkelijk is. Het is zo, dat bij elke activiteit slechts een beperkt aantal leerlingen tegelijk actief kan zijn. Bovendien worden er door de stamgroepleiding wel eens beperkingen gesteld t.a.v. de keuze (b.v. wanneer een leerling te weinig variatie in zijn of haar keuze weet aan te brengen). Ook komt het nogal eens voor, dat er eerst één of meer verplichte activiteiten moeten worden verricht alvorens de keuze echt vrij is. Overigens betekent 'vrije' keuze ook, dat als een leerling eenmaal heeft gekozen, dat -normaal gesproken- die keuze eerst fatsoenlijk moet worden afgerond alvorens een andere keuze kan worden gemaakt.

De blokperiode

Vanaf de onderbouw is er naast het keuze-uur ook het 'blokkuur'. Het blokkuur maakt bijna dagelijks deel uit van het lesrooster van alle bouwen. Het blokkuur is een periode, waarin rustig in de stamgroep samen of alleen gewerkt wordt. De kinderen hebben een dag- of weektaak. Die taak bestaat uit taal, lezen, rekenen, schrijven, wereldoriënterende vakken als aardrijkskunde en geschiedenis en het werken aan een vrije tekst en het voorbereiden van kringen. De kinderen hebben een basistaak die af moet zijn binnen de gestelde termijn. Hierin kunnen ook opdrachten zitten vanuit de zorgverbreding; dit betreft zowel oefenstof voor kinderen met leerproblemen alsook verdiepingsstof voor begaafde kinderen. Er zijn kinderen voor wie een weektaak of zelfs een dagtaak te groot is. De leerkracht zorgt ervoor, dat deze kinderen hun taak in kleine porties aangeboden krijgen. Tijdens het blokkuur loopt de leerkracht voortdurend rond. Zo ziet de leerkracht meteen waar de kinderen mee bezig zijn, waar fouten worden gemaakt en waar extra hulp en aanwijzingen nodig zijn. Er is dus sprake van directe feed-back.

In de midden- en bovenbouw vindt het rekenen plaats in aparte rekenuren.

Rapportage

Op De Swoaistee wordt op verschillende manieren verslag uitgebracht over de vorderingen van de leerling, waarbij allerlei aspecten van het kind besproken worden. Deze verslaggeving is bedoeld voor de ouders of verzorgers, het kind zelf en - als de leerling De Swoaistee verlaat - voor de school waar het kind naar toe gaat. Hieronder worden de verschillende vormen van deze rapportage besproken.

Er zijn verschillende mogelijkheden om met de onderwijsgevende te spreken. Een paar keer per jaar worden ouders uitgenodigd om te praten over het kind en de vorderingen. Een belangrijk aspect hierbij is de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de opvoeding van het kind. Deze gesprekken worden gevoerd aan de hand van het werk van het kind, de door de leerkracht bijgehouden administratie en observaties over de leerling.

Ook het informele gesprek in de gang of in de stamgroep is van groot belang voor het doorgeven van informatie, zaken waarop gelet moet worden, vragen en opmerkingen van beide kanten.

Voor problemen of uitvoerige informatie kan een aparte afspraak gemaakt worden met de stamgroepleider. De zaken kunnen dan rustig, zonder tijdsdrang doorgesproken worden.

Door het werk dat de kinderen maken regelmatig te bekijken, krijgt men ook een goed inzicht in de vorderingen van het kind. Het is altijd mogelijk om de stamgroepleider te vragen om het schriftelijk werk van het eigen kind te bekijken. De onderwijsgevende zal desgewenst graag een toelichting geven. Het creatieve werk van de kinderen wordt vaak geëxposeerd in de stamgroeplokalen of in de gangen.

Het rapport, zoals we dat op De Swoaistee gebruiken, is een verslag in briefvorm over de vorderingen van het kind. De brief is gericht aan het kind zelf. In deze brief worden de zaken zo beschreven dat het voor het kind duidelijk te begrijpen is. Het kind wordt besproken zonder het te vergelijken met anderen uit de groep. Afhankelijk van de ontwikkeling en de persoonlijkheid van het kind kunnen bepaalde punten meer of minder benadrukt worden.

Het rapport wordt, voor het wordt meegegeven aan de leerling, eerst individueel met het kind besproken, zodat de leerkracht een toelichting kan geven op de dingen die in de brief staan. De leerling kan dan op het rapport reageren, zijn mening erover geven en eventueel aangeven dat er onjuistheden in staan, als hij dat vindt.

In diezelfde periode is er een gesprek met de ouders of verzorgers, waarin de ontwikkeling van het kind, zowel individueel als in de groep, nader toegelicht kan worden.

De stamgroepleerkrachten gaan ieder jaar bij alle nieuwe kinderen uit hun groep op huisbezoek. De stamgroepleider maakt dan

kennis met de situatie thuis en kan zich daardoor beter inleven in de wereld van het kind.

In de vertrouwelijke sfeer van thuis kan er over de ontwikkelingen of problemen van de leerling gesproken worden.

Voor de voor- en onderbouw wordt voor het huisbezoek een tijdstip uitgekozen waarop het kind zelf aanwezig kan zijn. Het kan dan zelf de stamgroepleiding ontvangen waardoor de relatie thuis-school versterkt kan worden.

De gesprekken voor de achtstejaars leerlingen zijn gericht op de keuze voor het voortgezet onderwijs.

Aan het einde van het schooljaar vindt de eindrapportage plaats.

Voor de voorbouw en onderbouw bestaat dit eindrapport uit een plakboek (portfolio) waarin gedurende het hele schooljaar creatief werk van de kinderen verzameld wordt. Hierbij hoort ook de zelfrapportage en een brief van de leerkracht. Het plakboek gaat aan het einde van het jaar mee naar huis met een begeleidend schrijven voor de ouders of verzorgers. Aan het eind van de onderbouw krijgen de kinderen het plakboek definitief mee naar huis.

Voor de kinderen die het volgende jaar naar de middenbouw gaan, is er de zelfrapportage. De kinderen schrijven aan de hand van de punten gesprek, werk, spel en viering hun eigen rapport.

De kinderen uit de midden- en bovenbouw schrijven eveneens aan de hand van de vier pedagogische situaties, gesprek, werk, spel en viering, zelf over hoe ze functioneren en wat hun vorderingen zijn.

De leerkrachten voorzien dit rapport van opmerkingen van hun kant.

De begeleiding van de overgang van kinderen naar het voortgezet onderwijs

Na meestal acht jaar onderwijs op De Swoaistee gaan de kinderen naar het voortgezet onderwijs.

In Groningen is er een groot aanbod in scholen waardoor ouders een school kunnen zoeken die het best bij hun kind past.

De voorlichting aan ouders ten behoeve van de schoolkeuze van leerlingen

In de maand november wordt in De Swoaistee een voorlichtingsavond verzorgd over de mogelijkheden binnen het openbaar voortgezet onderwijs. Deze voorlichting is bedoeld voor alle ouders/verzorgers van de kinderen van de groepen 7 en 8 van de basisscholen in de wijk Lewenborg.

In de voorafgaande periode worden de ouders/verzorgers van de leerlingen van groep 8 van onze school uitgenodigd voor een gesprek over het schoolkeuze voor het voortgezet onderwijs.

Na oriënterende gesprekken tijdens eerdere rapportages wordt nu de eerste formele stap gezet voor het advies dat De Swoaistee-leerkrachten geven ten aanzien van de schoolkeuze voor de achtstejaars leerlingen. Tevens wordt advies gegeven over de te bezoeken scholen tijdens de voorlichtingsavond in november en over de te bezoeken open dagen van de scholen voor voortgezet onderwijs in januari.

De procedure die gevolgd wordt

Nadat het voorlopig advies is uitgebracht en de voorlichting gegeven is, wordt in de maand februari de Cito-eindtoets afgenomen bij de achtstejaars leerlingen. Het resultaat van dit zgn. tweede gegeven wordt besproken tijdens het eindgesprek over het schooladvies dat begin maart plaatsvindt. Bij dat gesprek mogen, als de ouders dat op prijs stellen, de kinderen meekomen. Nadat het definitieve advies is uitgebracht kiezen de ouders een school voor voortgezet onderwijs en melden daar hun kind formeel aan.

Het schoolsucces op het voortgezet onderwijs is afhankelijk van meer factoren, zoals bijvoorbeeld werkhouding, contactuele- of sociale vaardigheden, dan uitsluitend een goede uitslag op de CITO-eindtoets. Ook is van belang hoe de school voor voortgezet onderwijs met deze informatie omgaat.

Als de uitslag van de CITO-eindtoets de school bereikt, is de leerling reeds aangemeld bij een school voor voortgezet onderwijs.

De uitslag van de toets is slechts een ijkling van het advies van de basisschool, waarvoor als basis acht jaar dossiervorming dient. We zien het als onze taak elk individueel kind op de juiste plek terecht te laten komen.

Tot slot: de kinderen van onze school zwermen aan het eind van de bovenbouw uit naar alle vormen van voortgezet onderwijs, van VMBO tot gymnasium.

Een beknopt onderwijskundig rapport is dan inmiddels opgestuurd.

Als er sprake is van 'warme overdracht' volgt er een gesprek tussen de stamgroepleiding en een vertegenwoordiger van de ontvangende V.O.-school. In dat gesprek verstrekken wij alle relevante informatie, inclusief het resultaat van de Cito-eindtoets. Wij ervaren deze wijze van overdracht al vele jaren als prettig en zeer zinvol

Wanneer de kinderen in het voortgezet onderwijs zitten, volgen wij ze. De scholen voor voortgezet onderwijs sturen de resultaten van de kinderen gedurende de eerste twee leerjaren elk kwartaal naar ons op. Tijdens het gesprek over de nieuwe leerlingen wordt ook vaak over de schoolverlaters van een schooljaar eerder gesproken.

Overgang tussen De Swoaistee en het voortgezet onderwijs

De overgang naar het voortgezet onderwijs wordt door kinderen van De Swoaistee niet als lastig ervaren. Ze hebben bij ons geleerd om zelfstandig te werken, om zelf beslissingen te nemen en (positief) kritisch in de wereld te staan. Met een goed gevulde tas met studiegereedschap verlaten ze onze school en het blijkt dat 'plannen', zelfstandig kunnen werken en kritisch zijn in het vervolgonderwijs van groter belang is dan het 'uitsluitend' beschikken over veel parate kennis.

In het algemeen gaan onze kinderen gemotiveerd en enthousiast van start. Goede begeleiding en betrokkenheid van mentor en ouders bevorderen natuurlijk een goede overgang naar het voortgezet onderwijs.

Wij van onze kant stellen bezoeken van oud-leerlingen in de stamgroep en tijdens weeksluitingen en andere evenementen erg op prijs.

Afspraken en regels

Omdat dit de motivatie van kinderen versterkt, streven we op De Swoaistee een situatie na, waarbij de leerlingen zich kunnen bewegen in vrijheid. Maar waar zoveel mensen bij elkaar zijn, kan dit natuurlijk niet zonder een aantal regels en afspraken vast te leggen.

Een van de belangrijke Jenaplanprincipes is immers, dat zoveel mogelijk geprobeerd moet worden om binnen dat 'bewegen in vrijheid' anderen niet te storen. Door dit sociale aspect wordt die vrijheid noodzakelijkerwijs ingeperkt.

Ook is het noodzakelijk een aantal regels en afspraken vast te leggen die te maken hebben met veiligheid, behoud van het materiaal, de school en de omgeving van de school. In hun jeugdig enthousiasme hebben kinderen daar niet altijd oog voor.

Wanneer alles soepel verloopt en kinderen elkaar niet storen, is er geen reden om heel erg strikt een beroep te doen op de schoolregels en kan er ook wel eens van afgeweken worden. Ook hoeven de regels en afspraken niet onder alle omstandigheden voor iedereen in gelijke mate te gelden. Dat hangt onder meer af van de situatie, van de groep, van het individuele kind en van het moment van de dag. Het hangt allemaal nauw samen met de vraag in hoeverre een kind om kan gaan met de geboden bewegingsruimte.

Soms is sturing daarin noodzakelijk en daarbij kan het terugvallen op regels en afspraken een rol vervullen in het totale leerproces.

Daarom hanteren we de volgende algemene basisregels:

- 1 Uit ons gedrag en taalgebruik blijkt dat we respect voor elkaar hebben.
- 2 Kinderen luisteren naar volwassenen en andersom.
- 3 We werken/spelen zo, dat het voor iedereen plezierig en werkbaar blijft.
- 4 We zijn samen verantwoordelijk voor het gebouw en alle materialen.
- 5 De groepen zijn altijd 'open', maar we respecteren de kringen.
- 6 In alle ruimtes van de school lopen we rustig, in het speellokaal en op het plein kan je rennen.
- 7 Hou altijd rekening met elkaar.

Dit schooljaar starten we met de invoering van de Vreedzame School, een aanpak waarbij structurele aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling in samenhang met democratisch burgerschap en sociale integratie wordt nagestreefd. Vanuit deze aanpak zullen we opnieuw bepalen welke school- en groepsafspraken we gaan hanteren en hoever de eigen verantwoordelijkheid/zelfbeschikking van kinderen, ouders en medewerkers zal reiken.

Andere regels en afspraken

- elke bouw heeft eigen (werk)afspraken en een groep kan zelf afspraken maken; deze zijn te vinden in de groepsmap in elke klas.
- voor bezoekers en stagiaires staan de gewoontes van school op papier.

Gewoontes van de school

- de school is geopend van 8.00 tot 15.30 uur
- tussen 10.00 uur en 11.00 uur eten de bouwen (op verschillende tijden) fruit en spelen we buiten
- onze middagpauze/overblijven is van 12.00 en 13.00 uur
- onder schooltijd gebruiken wij het gehele gebouw, ook de gangen e.d.
- in de ruimtes waar kinderen bezig zijn, heerst een goede werksfeer, er wordt zacht gepraat
- de magazijnen zijn alleen toegankelijk voor medewerkers en ingewerkte ouders

Gewoontes binnen een jenaplengroep

- de leerkracht ontvangt de kinderen tussen 8.20 en 8.30 uur en tussen 12.50 en 13.00 uur in de groep
- om 8.30 uur en 13.00 uur start de groep met werken, de leerkracht is er dan voor de kinderen

Andere afspraken

- in geval van ziekte wordt iedereen geacht te bellen tussen 8.00-8.30 uur
- mensen die van buitenaf in de school komen, dienen zich eerst te melden bij de conciërge
- niets binnen de school wordt aan derden uitgeleend, tenzij hier strikte toestemming voor is verleend door de directie.

3 Onderwijskundige aandachtspunten

- *Nederlandse en Engelse taal* • *Reken- en wiskundeonderwijs* • *Wereldoriëntatie* • *Creativiteit* •
- *Beweging* • *ICT* •

Voorafgaand aan de beschrijving van enkele onderwijskundige aandachtspunten ter inleiding het volgende:

Hoewel er binnen het Jenaplanonderwijs meestal wordt gesproken over 'stamgroepleiding' als het gaat om het onderwijzend personeel dat op de school werkzaam is, wordt in deze schoolgids ook de algemenere term leerkracht gebruikt.

Nederlandse en Engelse taal

Het **kringgesprek** heeft een centrale plaats binnen ons taalonderwijs. In de kring leren kinderen hun gedachten onder woorden te brengen, te luisteren naar anderen en vragen te stellen. De vertelkring, de verslagkring, de observatiekring, de voorbereide kring en de tekstenkring zijn voorbeelden van de vele soorten kringgesprekken die plaatsvinden bij ons op school.

Zoals reeds genoemd neemt het werken met **vrije teksten** (afkomstig uit het Freinet-onderwijs) een belangrijke plaats in op onze school, van de voorbouw tot en met de bovenbouw. Deze tekst gaat over de eigen beleving van een kind. Wekelijks worden de teksten voorgelezen en besproken in de groep. De uitgekozen teksten worden door de kinderen zelf verwerkt op de computer en in sommige gevallen met loden drukletters gezet en gedrukt. Vervolgens worden de teksten geïllustreerd en gepubliceerd in de stamgroepkrant of op de prikboarden.

In alle groepen is een lees/taal/luister/drukhoek. In de leeshoek staan boeken en in de groepen met jongere kinderen cd's met daarop ingesproken boeken. In de taal/drukhoek zijn computers te vinden en materiaal om teksten en werkstukken te kunnen illustreren.

Verderop wordt aangegeven dat de kinderen leren lezen volgens de 'functioneel aanvankelijke leerlijn'. Wanneer kinderen aangeven toe te zijn aan het lees-proces dan krijgen zij dit aangeboden. Vanaf groep drie is deze vrije keuze niet meer aanwezig tenzij er duidelijk aanwijsbare redenen zijn waardoor er nog niet gestart kan worden met het leesproces. Tijdens het leesproces wordt er een aantal keren per week individueel met de kinderen gelezen met onderwijsassistenten en lees-ouders.

Dit individueel lezen zet zich voort in de andere groepen tot een bepaald leesniveau bereikt is. Door regelmatig toetsen worden de vorderingen goed in de gaten gehouden en krijgen kinderen die dit nodig hebben extra leeshulp.

Naast het technisch lezen, waarbij het om de techniek van het lezen gaat, kennen we ook de leeskring, waar het voordrachtslezen aandacht krijgt en het begrijpend lezen. Hier staat de informatieverwerking centraal.

Uiteraard wordt er veel voorgelezen en is er veel aandacht voor het kinderboek.

Begrijpend lezen wordt aangeboden in de vorm van Nieuwsbegrip. Hierbij wordt elke week per bouw/leeftijdsgroep een actuele tekst geselecteerd die op verschillende niveaus wordt verwerkt. Voordeel is dat deze teksten binnen de gehele stamgroep kunnen worden gebruikt.

Voor de spelling en grammatica worden woordpakketten als uitgangspunt gebruikt. Daarnaast zijn er vele materialen aanwezig om de spelling en grammatica te oefenen en te automatiseren. Ook hier worden door regelmatig toetsen, de vorderingen in de gaten gehouden. In de bovenbouw is er aandacht voor ontleden. Kinderen die dat nodig hebben krijgen extra ondersteuning of verdieping.

Engels

De kinderen krijgen vanaf het begin van hun schoolcarrière Engels op De Swaistee. In de voor-, onder- en middenbouw wordt met name de spreekvaardigheid getraind. In de bovenbouw vindt naast de spreekvaardigheid ook schriftelijke verwerking plaats. De lessen worden grotendeels verzorgd door een 'native speaker' in de rol van leerkrachtondersteuner.

Onze school neemt deel aan het project Vroegschools Vreemde Talen Onderwijs binnen de Stichting Openbaar Onderwijsgroep Groningen.

Het functioneel aanvankelijk leren lezen

Op De Swoaistee leren de leerlingen geen lezen aan de hand van een door een uitgever gepubliceerde methode, maar de school hanteert wel uitgangspunten ontleend aan bestaande methoden. Bij het leren lezen staat de taalontwikkeling van de leerlingen zelf centraal en is de taal van de leerlingen het uitgangspunt bij lessen. Het is een proces, dat al in de voorbouw begint en dat via het bedenken van woorden, zinnen, verhalen bij eigen tekeningen overgaat in het herkennen van klanken en lettertekens. Met die klanken en lettertekens worden zeer uiteenlopende activiteiten uitgevoerd en wordt de belangstelling voor lezen en schrijven sterk gestimuleerd. 'Stamgroepwoorden', door de leerlingen zelf gekozen woorden, die bij vele activiteiten in een bepaalde periode centraal staan, spelen een belangrijke rol. Langzamerhand leren de leerlingen lezen en schrijven, maar niet allemaal in hetzelfde tempo. Bij het leesproces wordt uiteraard wel gebruik gemaakt van allerlei leesboekjes en taalspelletjes die ter ondersteuning van het leren lezen worden gebruikt.

Het werken met vrije teksten

Niet alleen bij het leren lezen en schrijven in de voorbouw en onderbouw staat de eigen taal van de leerlingen centraal; in feite is dat zo gedurende de gehele basisschoolperiode. De vrije tekst – vanuit de eigen belevingswereld van het kind - is daarbij een belangrijk instrument. Bij de vrije tekst laat de leerling immers zien hoe hij in staat is om zijn gedachten in taal/tekst om te zetten en in hoeverre hij die taal machtig is. Aangezien de schrijver van een tekst vaak met zijn of haar gedachten met het verhaal bezig is, mankeert er -zeker bij kinderen- taalkundig vaak nogal het een en ander aan. Vrije teksten bieden daarom een prachtige gelegenheid om in de stamgroepen allerlei taalkundige zaken aan de orde te stellen.

Uiteraard gebeurt dit ook individueel, maar ook kan er uit de beschikbare vrije teksten door de gehele stamgroep een tekst gekozen worden tot stamgroeptekst (het kunnen er ook meerdere zijn); die tekst kan dan taalkundig nader worden bekeken. De gecorrigeerde tekst wordt op de computer uitgewerkt en in de stamgroepkrant geplaatst.

We noemen dit het open taalgedeelte, in tegenstelling tot het gesloten taalgedeelte, waarin systematisch allerlei taalaspecten aan de orde komen.

Drukken en printen

Aansluitend op het werken met vrije teksten kunnen we nader ingaan op het drukken van teksten op school. Door middel van een vrije tekst vertelt een leerling zijn/haar ervaringen of gedachten aan anderen. Zoals bij het werken met de vrije tekst is aangegeven, vormt dat dan weer het aanknopingspunt voor het taalonderwijs. Maar daarmee hoeft het niet af te zijn.

Een vrije tekst, die individueel of in de stamgroep nader is bekeken en gecorrigeerd kan vervolgens worden uitgewerkt op de computer.

Deze teksten verschijnen in de stamgroepkrant. Alle kinderen van de stamgroep krijgen een krant. Overigens blijft het niet bij het drukken/kopiëren alleen van een vrije tekst, want voorwaarde is ook, dat de leerling een illustratie bij zijn/haar tekst verzorgt. Dat kan een tekening zijn, maar ook een linoleumsnede of een computertekening. Vrije teksten, die niet tot stamgroeptekst zijn verkozen en die dus individueel worden uitgewerkt, worden veelal voorzien van een 'creatief jasje', passend bij de inhoud van de vrije tekst.

Het werken met de computer

Steeds meer worden de teksten uitgewerkt en verwerkt met behulp van de computer.

Naast tekstverwerking worden de computers gebruikt als onderwijsondersteunend middel. Daarnaast wordt de computer gebruikt om informatie op te zoeken voor allerlei doeleinden. De bovenbouwgroepen beschikken over een digitaal schoolbord. Dit schooljaar volgt de aanschaf van digitale schoolborden in de middenbouw.

Reken- en wiskundeonderwijs

Het reken- en wiskundeonderwijs heeft naar onze mening zin, wanneer het herkenbaar en toepasbaar is in het dagelijks leven. Daarom willen we dat kinderen in allerlei situaties, zoals die zich in het dagelijks leven voordoen, begrippen kunnen hanteren en toepassen. Daarnaast willen we kinderen de gelegenheid bieden tot het zelf ontdekken van oplossingen en strategieën. Voor het rekenen gebruiken we dit schooljaar de nieuwe methode: 'Alles Telt' in de groepen 3-4-5. Volgend schooljaar wordt de huidige methode: 'De wereld in getallen' ook in groep 6-7-8 vervangen door onze nieuwe rekenmethode. Daarnaast oefenen kinderen met extra verdiepings- en verbredingsstof en oefenen kinderen die dat nodig hebben met speciale computerprogramma's.

Wereldoriëntatie

De vakken aardrijkskunde, geschiedenis, biologie, natuurkunde en techniek zijn op onze school geïntegreerd in het vak 'wereldoriëntatie'. In de voor-, onder- en middenbouwgroepen wordt wereldoriëntatie aangeboden door middel van projecten (b.v. de seizoenen, Kinderboekenweek, schoolproject en kleine groepsgebonden projecten). De onderwerpen komen deels vanuit de kinderen zelf en deels vanuit de leerkrachten. Aan de hand van een begrippenlijst wordt gekeken of aan het einde van de bouw bepaalde begrippen behandeld zijn. Deze begrippenlijsten zijn gerelateerd aan de kerndoelen. Aan het einde van de middenbouw krijgen de kinderen, wanneer dit nog niet aan de orde is geweest, een aantal voorbereidingen op de wereldoriëntatie in de bovenbouw zoals voorbereidend kaartlezen, voorbereidend geschiedenis (eigen geschiedenis) en omgaan met registers en woordenboeken. In de bovenbouw wordt naast het open wereldoriëntatie-gedeelte een stuk wereldoriëntatie systematischer aangeboden. Het gaat hier om de geschiedentijdlijn en de aardrijkskunde van Nederland, Europa en de Wereld. Ook verkeer is opgenomen in de wereldoriëntatie door de hele school. In de bovenbouw is er specifieke aandacht voor gedrag in het verkeer en de gangbare verkeersregels bij het fietsen tijdens de werkweek en naar voorstellingen, excursies en de schooltuintjes.

Levensbeschouwing

Levensbeschouwelijke vragen en informatie m.b.t. de verschillende godsdiensten binnen de Nederlandse samenleving en daar buiten worden als vanzelfsprekend besproken en komen regelmatig tijdens kringgesprekken en de wereldoriëntatie terug.

Natuur- en milieueducatie en techniek

Natuur- en milieueducatie is geen vak op zichzelf. De doelen hiervan worden gerealiseerd binnen de bestaande vakken, vooral onder wereldoriëntatie. Toch willen we het hier extra vermelden, omdat we kinderen willen leren welk belang de natuur voor ons heeft en dat het milieu waarin wij leven, dus ook de natuur, door mensen wordt beïnvloed. Het is zaak zuinig te zijn op ons leefmilieu. Daarom streven we ernaar, dat kinderen zoveel mogelijk met de natuur in aanraking komen door bijvoorbeeld buitenopdrachten en natuuroopdrachten binnen het blokkuur. Verder stimuleren we een milieuvriendelijke houding. De oudste kinderen van de onderbouw gaan vanaf ± april wekelijks onder begeleiding naar de 'eigen' schooltuinen in het Le Roygebied! Alle bovenbouwkinderen gaan 1 x per drie jaar naar de schooltuinen in Beijum.

De ontdekhoeken

Alle stamgroepen beschikken over een ontdekhoek, waarin de leerlingen 'op onderzoek' kunnen gaan. Er kunnen proefjes worden gedaan (met o.a. magneten, gewichten, inhoudsmaten en op chemie en elektriciteitsgebied) en er kunnen werkstukken worden gemaakt. Ook wordt het 'vrije onderzoek' in de ontdekhoeken gestimuleerd. Veelal rapporteren de leerlingen na het werken in de ontdekhoek middels een 'verslagkring' hun bevindingen aan de andere leerlingen van de stamgroep, terwijl de leerkracht er nog een stukje verdieping in aanbrengt.

De school heeft prachtige techniektorens. Voor elke bouw zitten daarin ontdekdozen op het gebied van techniek.

Creativiteit

Binnen de groepen wordt veel aandacht besteed aan creatieve verwerking. De Swoaistee streeft naar een optimale verhouding tussen inspannende en ontspannende activiteiten. Daarnaast stimuleert het kinderen enorm wanneer zij hun teksten en werkstukken op een creatieve wijze kunnen verwerken. Ook de creatieve vorming is voornamelijk functioneel bij ons op school. Zij heeft altijd een relatie met de groepsthema's of individuele belangstelling van dat moment. Ook de muzikale vorming sluit aan bij de verschillende thema's. In de middenbouw geeft een vakleerkracht van de muziekschool muzikale vorming.

In het kader van Cultuureducatie en de deelname aan het project Cultuur in de Spiegel ontwikkelen we een structureel cultureel aanbod voor de kinderen, waarbij de diverse disciplines evenwichtig aan bod komen (denk aan: museumbezoek, voorstellingen, kunstenaars op school, heemkundeprojecten) en kinderen dus met een breed scala aan culturele uitingen in aanraking komen en dit bij voorkeur ook echt ervaren door zelf te doen.

Bewegingsonderwijs

Bewegen is erg belangrijk. Daarbij is het belangrijk:

- de eigen lichamelijke mogelijkheden en beperkingen te leren kennen.
- het eigen lichaam motorisch goed te kunnen hanteren.
- het uithoudingsvermogen te vergroten.
- durf te hebben bij spel en beweging, risico's te durven nemen en sportief te zijn (tegen je verlies kunnen).

De kinderen van de voorbouw- en onderbouwgroepen maken regelmatig gebruik van het speellokaal.

Daarnaast gaan de onder-, midden en bovenbouwgroepen naar het gymnastieklokaal of de sporthal voor de gymnastiekles.

De bovenbouwgroepen krijgen eenmaal in de week een lange gymles van docenten en studenten van het Alfacollege. De middenbouwgroepen krijgen dit schooljaar nog zwemles in Kardinge.

Bij de lessen wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de verschillen tussen kinderen.

Informatie- en communicatie-technologie ICT

Het doel van ICT-onderwijs is tweeledig.

Ten eerste: kinderen leren omgaan met informatie- en communicatiemiddelen zoals de computer en internet (chatten, e-mailen enzovoorts).

Ten tweede: kinderen maken zich door middel van de computer en internet veel leerstof eigen zoals spelling, hoofdrekken, topografie, tekstverwerking, tekenen.

Zijn de jongste kinderen voornamelijk bezig met muisspelletjes en spellen om begrippen en kleuren e.d. te leren, zo leren oudere kinderen o.a. tafels, spellingregels en topografie met behulp van de computer. Daarnaast wordt er natuurlijk via internet van alles opgezocht voor werkstukken. Via de eigen teksten leren de kinderen omgaan met het tekstverwerkingsprogramma.

Het werken met de computers vindt plaats in de eigen lokalen. Elk lokaal heeft een aantal eigen computers. Ook in het Ruim staat een aantal computers die aangesloten zijn op het netwerk. Op de bovenverdieping van het Dek staan 16 computers bij elkaar. Hier wordt speciale scholing gegeven. Met de opgedane kennis kunnen de kinderen in de klas weer verder. Zo leren de kinderen een powerpoint of een presentatie te maken en een digitale foto te bewerken. De bovenbouwgroepen beschikken over een digitaal schoolbord. Dit bord wordt zowel door de stamgroepleider als door de kinderen gebruikt.

Alle computers zijn aangesloten op het netwerk, zodat alle groepen toegang hebben tot het internet.

De systeembeheerder ondersteunt de kinderen, naast de leerkracht, bij het werken op de computer. Bovendien beheert hij het netwerk.

4 De zorg voor de kinderen

- *Specifieke zorg voor het jonge kind* • *Het volgen van de ontwikkelingen van de kinderen* •
- *Specifieke zorg voor kinderen met specifieke behoeften* •

De Swoaistee streeft ernaar een sfeer te scheppen waarin ieder kind zich geaccepteerd en veilig voelt ongeacht zijn uiterlijk, taal, culturele achtergrond etc. De verschillen tussen kinderen vormen juist het uitgangspunt van ons onderwijs. Dat wil zeggen dat wij niet alleen rekening houden met het feit dat kinderen van elkaar verschillen, maar dat we uitgaan van deze verschillen. Ons onderwijs maakt gebruik van deze verscheidenheid. Wij doen ons best om kinderen ervan te overtuigen dat iedereen anders en uniek is en daarmee andere kwaliteiten heeft. Op deze manier hebben we zorg voor elkaar.

Ons uitgangspunt is dat alle kinderen een optimaal onderwijsaanbod (dus ook zorg) krijgen binnen de eigen stamgroep, dat aansluit bij het ontwikkelingsperspectief, de individuele talenten, mogelijkheden en belemmeringen. Het beoogde effect van zorg in de groep is: het kind voelt zich prettig in de groep en krijgt datgene aangeboden wat hij nodig heeft. Het kind blijft steeds een onderdeel van het groepsproces. De stamgroepenleider heeft een goed beeld van individuele kinderen en de groep als geheel. Er wordt door de stamgroepenleider een sfeer gecreëerd waarin verschillend zijn de norm is. En bij verschillend zijn hoort een verschillende manier van leren (met een verscheidenheid aan materialen en werkvormen). Wanneer een kind moeilijkheden ervaart met bepaalde lesstof, in de omgang met andere kinderen, of met zelfstandig werken, dan helpt de stamgroepenleider hem hierbij. De stamgroepenleider geeft toegespitste zorg en begeleiding. De stamgroepenleider weet wat het kind kan, waar het moeite mee heeft en waar het ondersteuning behoeft. Deze ondersteuning gebeurt op een planmatige manier. Dus het kind weet op welk tijdstip en met welke andere kinderen de stamgroepenleider met hem aan de slag gaat. Het kind weet wat het doel is en ervaart de instructie als nuttig, omdat het aansluit bij zijn onderwijsbehoeften. Op het moment dat een kind ervaart dat er aangesloten wordt bij zijn behoeftes, zal hij zich gezien voelen. Een kind dat zich gezien voelt, is in ontwikkeling en leert. Naast gezien worden, is er een grote behoefte van kinderen om onderdeel te zijn van een groep. Hierin komen de twee zaken bij elkaar. Groepsgevoel en gezien worden vanuit zorg binnen de groep.

De stamgroepenleiders worden in dit proces ondersteund door de intern begeleider (IB'er).

Specifieke zorg voor het jonge kind

Uit onderstaande tekst zal blijken dat wij zorg voor alle kinderen van groot belang vinden. In het kader hiervan proberen we de voor- en onderbouwgroepen zo klein mogelijk te houden en zetten we onderwijsassistenten (en SPW-stagiaires) speciaal in deze groepen in. Er is een verbeterde overdracht tussen de voorschoolse instellingen en onze basisschool. De voorbouwleerkrachten nemen dit scholjaar deel aan een aantal scholingsactiviteiten in het kader van de versterking van de voor- en vroegschoolse educatie.

Het volgen van de ontwikkeling van de kinderen

Op De Swoaistee volgen we de ontwikkeling van de kinderen goed. Dit gebeurt in de dagelijkse omgang met de kinderen. Door goed te observeren komt een leerkracht veel over een kind te weten. Als er iets aan de hand is wordt dit veelal snel opgemerkt. Zowel op sociaal-emotioneel gebied als op cognitief gebied. Een goede relatie met kinderen is daarom zeer belangrijk. Daarnaast zijn er vele 'objectieve' toetsmomenten.

We streven er naar, dat de kinderen na acht jaar onderwijs op De Swoaistee:

- zich de instrumentele vaardigheden hebben eigen gemaakt. Ze kunnen zich op hun niveau zowel mondeling als schriftelijk uitdrukken, ze kunnen lezen, ze kunnen omgaan met hoeveelheden en getallen.
- zich de noodzakelijke kennis, bij de diverse vakgebieden nader uitgewerkt, hebben eigengemaakt.
- zich op een creatieve manier kunnen uitdrukken en op een eigen manier om kunnen gaan met creatieve uitingen van anderen.
- zich als sociaal wezen ontwikkeld hebben zodat ze optimaal deel kunnen nemen aan het menselijk verkeer.
- om kunnen gaan met eigen emoties en die van anderen.

We gaan er van uit dat kinderen die dit beheersen zich staande kunnen houden in een voortdurend veranderende maatschappij. Wij richten ons onderwijs zo in dat de kerndoelen basisonderwijs alle aan bod zijn gekomen, zoals die zijn vastgesteld door het ministerie van Onderwijs. Het team van leraren verplicht zich zo goed mogelijk bij te dragen aan het realiseren van deze doelen.

Vorderingen van de leerlingen

De stamgroepleider staat aan de basis van kwalitatief goed onderwijs. Hij verzamelt en interpreteert de leerlinggegevens. Dit haalt hij uit observaties en de toetsen. Het dagelijks werk van de kinderen is een bron van informatie over de ontwikkeling. Vervolgens benoemt de stamgroepleider de onderwijsbehoeftes van de kinderen. Dit geheel tezamen zet hij in een groepsoverzicht. De stamgroepleider stelt voor een bepaalde periode haalbare doelen voor (groepjes) kinderen. Hij zorgt voor een passend aanbod (activiteit en materiaal) voor de kinderen in de stamgroep.

Het gemaakte werk geeft aan of kinderen vooruitgang boeken. Daarom wordt het werk van de kinderen geregistreerd.

Wij hebben wel een aantal vaste ijkmomenten op school. Vanaf de onderbouw komen alle kinderen enkele malen per jaar een aantal toetsen tegen. Het zijn de Citotoetsen voor lezen, spelling, rekenen en wiskunde, begrijpend lezen en/of sociaal emotionele vorming. Deze toetsen zijn methodeonafhankelijk. Dat wil zeggen dat ze niets te maken hebben met de methode waarmee de kinderen werken. Het zijn landelijk genormeerde toetsen. De gegevens worden meerdere keer per jaar verzameld en ze worden opgeslagen in het persoonlijke dossier van ieder kind. Zo is in grote lijnen de ontwikkeling op cognitief en sociaal emotioneel gebied vastgelegd. Voor alle kinderen die een rugzakje hebben, wordt een jaarhandelingsplan geschreven.

De verslaggeving van gegevens

Van ieder kind wordt een dossier bijgehouden, waarin allerlei informatie over het kind verzameld is. Daarin zit informatie over de schoolloopbaan met o.a. rapporten, verslagen van eventuele onderzoeken, verslagen van gesprekken, verslagen van externe instanties en een overzicht van de vorderingen op cognitief en sociaal gebied. Soms wordt daar ook eigen werk van de kinderen in opgeslagen. Al deze gegevens worden door de groepsleerkracht en de IB'er verzameld en bijgehouden. Zo wordt het beeld van een kind zo compleet mogelijk vastgelegd en geregistreerd.

Bespreking van de leerling

Op De Swoaistee bespreken we systematisch onze kinderen. In de tweewekelijkse bouwvergaderingen wordt iedere keer tijd gereserveerd om één of meer kinderen te bespreken. Indien er aanleiding voor is wordt de IB'er bij de besprekingen betrokken. Na de toetsmomenten bespreken we alle kinderen in de zorgvergadering. Dan komen we met de bouw bij elkaar en bespreken de groepsresultaten. De intern begeleider coördineert deze besprekingen. Zij legt vast wat er besproken is en welke afspraken er worden gemaakt. Op deze manier delen we de problemen met elkaar. We doen dit al meerdere jaren en met veel succes. Bovendien kunnen collega's elkaar aanvullen waardoor je handreikingen krijgt om je handelen ten opzichte van het klassenmanagement te optimaliseren.

In de groepsbespreking worden kinderen in een vorige groepsplan geëvalueerd, het groepsoverzicht wordt besproken en leerlingen worden geclusterd voor een nieuw groepsplan. Wanneer blijkt dat uit de groepsbespreking bepaalde kinderen onderbelicht blijven, maakt de stamgroepleider een afspraak voor een leerlingbespreking met de IB'er. Dit kan gaan om kinderen met een specifieke onderwijsbehoefte, kinderen die onvoldoende profiteren van het groepsplan, kinderen waarvan de onderwijsbehoeftes onduidelijk blijven of kinderen waarbij er vermoedens zijn van ernstige problematiek of een stoornis. Centraal staat de begeleidingsvraag van de stamgroepleider. Samen wordt er dan een plan gemaakt om het kind verder te helpen en te begeleiden. Wanneer onderwijsbehoeftes van een kind onduidelijk blijven of wanneer kinderen onvoldoende blijven profiteren kan een school een begeleidingsvraag hebben. Er kan dan na toestemming van de ouders een onderzoek plaatsvinden. Dit wordt uitgevoerd door de schoolbegeleidingsdienst Cedin voor een psychologisch onderzoek. Ook kan besloten worden andere hulp van buiten de school in te schakelen. Op basis van deze onderzoeken wordt al dan niet een handelingsplan opgesteld. Dit is een document waarin wordt vastgelegd hoe er met dat kind de komende periode gewerkt gaat worden. Het kind krijgt speciale opdrachten in de stamgroep. Soms is dat niet voldoende, of is de problematiek van dien aard dat er buiten de stamgroep gewerkt moet worden. Dan vindt er remedial-teaching plaats. Dit zal meestal het geval zijn bij kinderen met een zgn. rugzakfinanciering.

Organisatie van specifieke zorg voor kinderen met specifieke behoeften

De procedure die gevolgd wordt indien er specifieke zorg nodig is

Er wordt nauw samengewerkt met ouders. Ouders worden geïnformeerd, er wordt naar hun mening gevraagd en hun ervaringskennis wordt benut in het onderwijs. Het contact met ouders van kinderen met specifieke onderwijsbehoeftes verloopt als volgt:

- Er zijn in een zo vroeg mogelijk stadium gesprekken tussen de stamgroepleider en de ouders over de onderwijsproblemen en/of kindproblematiek.
- In een later stadium kunnen er gesprekken met de IB'er plaatsvinden.
- Wanneer het nodig is didactisch onderzoek te doen door de ambulant begeleider van het speciaal basisonderwijs, wordt dit met ouders besproken.
- Ouders kunnen geadviseerd worden om externe diagnostiek, zorg of opvoedingsondersteuning te vragen bij een zorginstelling. Wanneer het wenselijk is dat de schoolbegeleidingsdienst Cedin een onderzoek doet, wordt er schriftelijk toestemming gevraagd.
- Ouders worden begeleid bij een eventuele verwijzing naar het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs.
- Ouders worden geïnformeerd dat de school een signaal afgeeft bij de verwijzindex (Zorg voor Jeugd Groningen).

Procedure voor kinderen met een handicap of stoornis (rugzakje)

Van oudsher is het onderwijs aan gehandicapte kinderen of kinderen met een stoornis georganiseerd in speciale scholen. Steeds meer ouders willen graag dat hun kind zoveel mogelijk kan opgroeien in de thuisomgeving en daardoor kiezen ze voor een school in de buurt. O2G2 wil zich inzetten om zoveel mogelijk leerlingen met een handicap of stoornis binnen het reguliere onderwijs op te vangen. Dit past ook bij de kernwaarden van het Openbaar Onderwijs.

Invoering van de leerlinggebonden financiering (LGF) heeft met ingang van 1 augustus 2003 tot wijzigingen in de Wet Primair Onderwijs geleid. De basisschool is vanaf die datum in principe verplicht leerlingen met een handicap op school toe te laten. De invoering van Passend Onderwijs (geplande datum 1 augustus 2012) zal ervoor zorgen dat elk kind een passend onderwijs- en zorgarrangement krijgt aangeboden.

Het traject voor een ruzakaanvraag wordt ingegaan op het moment dat de school handelingsverlegen is. Dan is er een situatie ontstaan dat het kind niet kan profiteren van het onderwijsaanbod, omdat de stoornis of handicap dit onmogelijk maakt. De school heeft alle eigen mogelijkheden al aangeboord om het kind te voorzien, maar het heeft niet het desgewenst effect. Het voorstel om het aanvraagtraject in te gaan, kan komen van zowel ouders als de school. Uiteindelijk wordt de keuze gezamenlijk gemaakt.

Als kinderen een positieve beschikking van de Commissie voor Indicatiestelling (CvI) hebben gekregen, wordt samen met ouders, leerkracht, IB'er en de toegewezen ambulant begeleider een weg uitgestippeld. De school is verplicht om een jaarhandelingsplan op te stellen voor de rugzakleerling. Deze wordt opgesteld door de IB'er in samenspraak met de leerkracht en ouders. In het plan staat wat men wil bereiken in het onderwijs aan de leerling en op welke manier. De ouders dienen akkoord te gaan met het handelingsplan, zowel de ouders als de school moeten het plan ondertekenen.

Er zijn verschillende procedures en protocollen. Hieronder staat een korte opsomming.

- Procedure indien een leerling naar een andere basisschool gaat.
- Procedure voor een leerling met een aangepast programma
- Procedure voor een leerling met een eigen leerlijn
- Procedure meer- en hoogbegaafdheid
- Protocol Leesproblemen en Dyslexie
- Pestprotocol

Verwijzing van kinderen met speciale zorgbehoeften

Soms kunnen we een kind met zeer specifieke zorgbehoeften niet verder helpen op De Swoaistee. Nadat we op een aantal manieren hebben geprobeerd om het kind te helpen, de groepsleiding hebben ondersteund, blijkt soms dat geen van deze manieren aanslaat bij het kind. Op die momenten komen we soms met het advies om het kind te verwijzen naar het speciaal basisonderwijs. Dit gebeurt alleen indien er op De Swoaistee geen goede vooruitzichten meer zijn voor dat kind. Aanmelding bij

de Permanente Commissie Leerlingenzorg (de PCL) vindt dan plaats. Deze commissie bekijkt het onderwijskundig rapport, de handelingsplannen en de daarbij behorende evaluaties. Aan de hand van deze stukken wordt bepaald of het kind inderdaad wordt verwezen naar het speciaal onderwijs. De ouders spelen in deze procedure een belangrijke rol. Regelmatig wordt met hen overlegd en om toestemming gevraagd.

Op het moment dat de school handelingsverleggen is, kan de school ervoor kiezen een indicatie voor plaatsing op speciaal onderwijs aan te vragen. Gebruikelijker is dat er eerst gepoogd wordt te werken met een jaarhandelingsplan. Wanneer dit plan geen effect heeft gehad en het welbevinden van het kind en/of de groep staat ter discussie, kan er samen met ouders besloten worden het kind alsnog naar het speciaal onderwijs te verwijzen.

De voorzieningen

Op De Swoaistee kunnen de IB-er en ambulant begeleider een aantal onderzoeken uitvoeren. Dit zijn didactische onderzoeken of observaties in de stamgroep. Voor grote onderzoeken wordt het CEDIN ingeschakeld. Deze schoolbegeleidingsdienst heeft psychologen en orthopedagogen in dienst. De IB-er onderhoudt regelmatige contacten met de schoolpsycholoog van het CEDIN. Voor al deze specifieke hulp hebben we op school een behoorlijke deskundigheid opgebouwd. Niet alleen is er veel kennis, maar ook hebben we veel materiaal; we beschikken bijvoorbeeld over een uitgebreide en actuele orthotheek. Daarin staan hulpmiddelen, tips en aanbevelingen en onderzoeksmateriaal voor de stamgroepleerkrachten die kinderen met onderwijsleerproblemen in de groep hebben. Zij kunnen hier terecht voor aanvullend materiaal of informatie. Hier bevindt zich ook materiaal voor die leerlingen die meer uitdaging nodig hebben op bepaalde leerstofgebieden. Ook bevindt zich hier het materiaal dat gebruikt wordt bij de aanpak van kinderen met opvallend en storend gedrag. De intern begeleiders beheren de orthotheek.

Gedrag van kinderen

De pedagogische sfeer van een school wordt in grote mate bepaald door hoe we met elkaar omgaan. Bij ons staan respect voor elkaar en accepteren van onderlinge verschillen voorop. Met plezier naar school gaan is voor iedereen, voorwaarde om goed te kunnen functioneren. We letten samen goed op hoe we met elkaar praten, hoe we vragen stellen, hoe we elkaar aanspreken op gedrag en hoe we ons voelen. Hier wordt steeds op teruggegrepen. Regels en afspraken worden in samenspraak met de kinderen gemaakt, om zodoende gezamenlijke verantwoordelijkheid te creëren. Vriendelijk met elkaar omgaan vinden we belangrijk en daar wordt veel aandacht aan besteed. Uitgangspunt is daarbij dat opgroeien en je ontwikkelen een leerproces is, waarbij fouten leerzaam zijn en verbetering een doel blijft.

In elke groep wordt aandacht besteed aan groepsvorming en staat onderlinge samenwerking centraal. Kinderen worden begeleid door de stamgroepleider om samen op een prettige manier te kunnen functioneren op groeps- en schoolniveau. Pesten wordt in een breder kader geplaatst: ook gedragingen die je niet direct pesten noemt, kunnen leiden tot vervelende ervaringen. De stamgroepleider is hier pro-actief mee bezig en er zijn regelmatig kringgesprekken over een plezierige manier van omgaan met elkaar. Een goed pedagogisch klimaat bevordert het welbevinden van kinderen en stamgroepleiders en leidt tot betere leerresultaten en meer werkplezier.

Wanneer er sprake is van een incident of wanneer het kind lichte gedragsproblemen vertoont, probeert de leerkracht het gedrag zo goed mogelijk bij te sturen. Reguliere gedragscorrecties worden consequent en direct uitgevoerd. De leerkracht heeft gesprekjes met het kind om zo samen tot inzicht en/of oplossingen te komen. Het kind krijgt extra aandacht en begeleiding in de groep, tijdens het werken of samenspelen. Het gewenste gedrag wordt beloond en het negatieve gedrag wordt genegeerd. Er worden strakkere afspraken gemaakt en bepaalde vrijheden worden ingeperkt.

Er zijn situaties en momenten, waarbij de houding of het gedrag van kinderen- wel of niet veroorzaakt door sociale en/of emotionele problemen¹- zo storend of onbeleefd is, dat de grens van tolerantie wordt bereikt. Het interne gedragsprotocol dient ertoe hier een oplossing voor te bieden. Dit staat in de bijlage Gedragsprotocol beschreven.

De organisatie van de specifieke zorg van de school staat beschreven in de bijlage Zorgstructuur van De Swoaistee. Zie bijlage procedures en protocollen.

¹ Bij internaliserende problematiek wordt dit besproken met ouders (en zo nodig IB'er) Er worden samen afspraken gemaakt om het kind beter te kunnen begeleiden en/of er wordt samen besloten dat er via een verwijzing individuele begeleiding na schooltijd van belang is.

5 Na schooltijd

• *Tussen de middagopvang* • *Buitenschoolse opvang* • *Andere activiteiten na schooltijd* • *Vensterwijk* •

Tussen de middagopvang

Het schoolbestuur/de school heeft de wettelijke verplichting om de tussen de middagopvang te regelen. Op de Swoaistee organiseert de eigen Vereniging Tussen de Middagopvang Swoaistee het overblijven. Twee coördinatoren van de SKSG sturen een groep vrijwilligers aan. Zij vangen de kinderen tussen de middag op, eten samen met de kinderen en begeleiden daarna het spel. De vrijwilligers zijn na een sollicitatiegesprek aangenomen, beschikken allen over een verklaring van goed gedrag en hebben een of meerdere cursussen gevolgd. Op bestuurlijk niveau wordt een gezamenlijk beleid geformuleerd.

Buitenschoolse opvang

Het schoolbestuur/de school is ook wettelijk verplicht de mogelijkheid tot buitenschoolse opvang aan te bieden. Al jaren heeft de school een goede samenwerking met de SKSG. Sinds 2004 zijn er twee groepen van deze professionele organisatie gehuisvest in De Swoaistee. De Swoaistee heeft formeel de SKSG ingehuurd om voor hen de voor- en naschoolse opvang te regelen. Middels een convenant is dat vastgelegd. Zowel school als BSO (buitenschoolse opvang) hebben regelmatig overleg over allerlei praktische zaken en de pedagogische lijn.

Andere activiteiten na schooltijd

We doen als school mee aan verschillende activiteiten zoals diverse sporttoernooien, voorleeswedstrijden, presentaties en de avondvierdaagse. Dankzij de grote bereidheid van ouders hierbij te ondersteunen is dit allemaal mogelijk.

Vensterwijk

De Swoaistee maakt, samen met de andere basisscholen uit de wijk en uit Ruischerbrug, deel uit van de Vensterwijk Lewenborg. Daarnaast doen de peuterspeelzalen, de kinderopvang, maar ook instanties als de bibliotheek, GGD, CJG en het Dok mee binnen de Vensterwijk.

De Vensterwijk probeert aan kinderen en ouders een breed aanbod te bieden op allerlei gebied – van muziek tot een veilige schoolomgeving.

Deze activiteiten vinden zowel onder schooltijd als na schooltijd plaats.

6 Het team

• De begeleiding van stagiaires • Scholing van leraren •

Op De Swoaistee werken we als een hecht team. We proberen elkaar goed te ondersteunen. Dit samenwerken is een onderdeel van het Jenaplanconcept. We hebben niet alleen zorg voor de kinderen, maar ook zorg voor elkaar.

Binnen de organisatie wordt getracht het aantal leiders per stamgroep tot twee te beperken om zo rust, regelmaat en continuïteit te waarborgen.

Soms moet door onverwachte ziekte van deze regel worden afgeweken.

Om een goede communicatie tussen de teamleden te realiseren wordt er regelmatig een teamvergadering gehouden. Daarnaast vinden er bouwvergaderingen plaats, waar de groepsleiders van een bepaalde bouw met elkaar overleggen over de zaken van die bouw. Tenslotte zijn er diverse zorgbesprekingen en overleggen van inhoudelijke en organisatorische werkgroepen.

De begeleiding van stagiaires

Op De Swoaistee zijn met grote regelmaat stagiaires aanwezig om het vak te leren. Omdat we een Jenaplanschool zijn trekken we vaak de aandacht van diverse opleidingsinstituten. Regelmatig krijgen we verzoeken binnen om eens te mogen kijken hoe wij het als Jenaplanschool aanpakken. De meeste studenten komen van de Pedagogische Academie Basisonderwijs (PABO) de Eekhorst uit Assen. Op deze PABO worden studenten opgeleid voor het Jenaplancertificaat. We zijn opleidingschool voor deze PABO. Een leerkracht van De Swoaistee is speciaal aangesteld om m.n. de derdejaars studenten te begeleiden en op te leiden. De studenten die de opleiding voor het Jenaplancertificaat volgen, moeten stage lopen op een Jenaplanschool. Daarnaast krijgen we stagiaires van de SPW-opleiding (Sociaal Pedagogisch Werk, het Alfacollege, helpende welzijn) en gebeurt het af en toe dat we studenten van de Academie voor Lichamelijke Opvoeding (de ALO) begeleiden.

Scholing van leraren

Op De Swoaistee wordt constant gewerkt aan het 'up to date' houden van kennis en aan verdere professionalisering. Hiertoe wordt zowel individueel als in teamverband gewerkt aan het vergroten van de deskundigheid door het volgen van cursussen. In een scholingsplan wordt ieder jaar aangegeven op welke gebieden scholing gaat plaatsvinden. Het behalen van het Jenaplancertificaat wordt gestimuleerd.

In 2011-2012 wordt een vervolg gegeven aan de scholing '1-zorgroute' waarbij de leerkrachten leren om de zorg binnen de groep d.m.v. groepsplannen te organiseren. Daarnaast starten we met de invoering van de Vreedzame School, een structurele aanpak voor sociaal-emotionele ontwikkeling en de bevordering van de sociale integratie en democratisch burgerschap. Binnen de provincie Groningen treffen de Jenaplanscholen elkaar regelmatig. Gezamenlijk werken we aan specifieke Jenaplanthema's. Dit gebeurt tijdens een aantal bijeenkomsten, waarin ervaring wordt uitgewisseld. Voor 2011-2012 staan o.a. de stamgroepindeling en rapportage/portfolio op de agenda, naast het werken aan de Jenaplan-kernkwaliteiten. Ook organiseert de Jenaplanregio om het jaar een conferentiedag. Op deze dag zijn alle Jenaplanscholen uit het noorden aanwezig. Daar verdiepen we ons in een onderwerp uit de dagelijkse Jenaplanpraktijk. Jaarlijks gaan de bedrijfshulpverleners (EHBO en ontruiming) op herhalingscursus.

7 De ouders

- Ouderhulp • Betrokkenheid van ouders • Informatievoorziening • Medezeggenschapsraad • Leerlingraad • GMR •
- Ouderraad • Werkgroepen • Klachtenprocedure/vertrouwenspersoon • Inspectie •

Een goed contact met ouders vinden we heel belangrijk. Immers ouders en school voeden samen de kinderen op. Het is daarom belangrijk om elkaars standpunten wat betreft die opvoeding te kennen. Ouders kennen hun eigen kind het beste. Ouders voelen hun kind het beste aan, weten als geen ander hoe het kind denkt, voelt en handelt. Van die kennis willen we graag gebruik maken.

Ouders zijn van harte welkom om, voor en na schooltijd in de klas te komen kijken. Als ouders behoefte hebben aan een gesprek met de leerkracht van hun kind of met de directie kunnen zij daarvoor altijd een afspraak maken.

Ouderhulp

De school doet regelmatig een beroep op ouders om in school te assisteren. Daarbij moet gedacht worden aan zaken als het begeleiden van excursies, sportevenementen, weeksluitingen e.d., maar ook deelname aan de verschillende werkgroepen en bijv. het lezen met individuele kinderen.

Bij alle activiteiten die ouders voor de school verrichten behoudt de school de eindverantwoordelijkheid. Alle hulp is altijd welkom. We kunnen met trots zeggen dat 70- 80% van de ouders op enige wijze, variërend van meegaan op een excursie tot wekelijks aanwezig zijn voor stamgroepactiviteiten, betrokken zijn bij de school.

Het belang van de betrokkenheid van ouders

Wanneer je een **leef-werkgemeenschap** wilt zijn en je als school enigszins met de opvoeding van kinderen wilt bemoeien, is het belangrijk dat ook de ouders betrokken zijn bij de school. Wij willen gebruik maken van de deskundigheid van ouders met betrekking tot hun eigen kind. Zij kennen het kind immers al vier jaar, voordat wij het zien. Zij maken de kinderen van dichtbij mee, buiten schooltijd en in de vakanties. Maar vooral zijn het de ouders die de meest intieme relatie met het kind hebben. Ouders voelen hun kind als geen ander aan, weten als geen ander hoe het kind denkt, voelt en handelt. Van die kennis willen we graag gebruik maken.

Informatievoorziening aan ouders

Ouders zijn altijd welkom op school. De deuren staan open. Er zijn veel mogelijkheden om een kijkje binnen de school te nemen. Ook een kijkje in de groep is mogelijk. Van tevoren moet wel een afspraak gemaakt worden met de groepsleider, zodat hij hier rekening mee kan houden.

Als ouders behoefte hebben om met de groepsleider te spreken over hun kind is het verstandig daar een afspraak voor te maken. De groepsleider direct voor of na schooltijd aanschieten met de vraag hoe het nu met het kind gaat, is geen goede manier. Dit soort gesprekken zijn te belangrijk om het staande af te doen in een drukke omgeving. Beter is het om een afspraak te maken en er rustig voor te gaan zitten.

De meeste schriftelijke informatie naar de ouders gaat via het **Swoaistee-journaal**. Dit is een tweewekelijkse digitale nieuwsbrief gericht aan de ouders. Het Swoaistee-Journaal verschijnt een keer in de twee weken op donderdag. Het Journaal wordt op de website geplaatst (www.swoaistee.nl), maar er kan ook een digitaal abonnement op worden genomen, zodat het als email wordt ontvangen.

Berichten over komende activiteiten, mededelingen van de geledingen binnen de school, zoals ouderraad, medezeggenschapsraad, werkgroepen en het schoolteam en ook vaak korte terugblikken op activiteiten die reeds geweest zijn, vormen de inhoud. Ook is er ruimte voor mededelingen van buurtsportwerk of andere wijkgerichte activiteiten. De agenda vormt een vaste rubriek in Het Swoaistee-journaal.

In het **Informatieboekje** staat belangrijke informatie voor de duur van het schooljaar. Deze verschijnt als schriftelijke bijlage bij deze schoolgids.

Ook kunt u informatie vinden op onze website: www.swoaistee.nl.

Mededelingen over belangrijke veranderingen in de schoolorganisatie worden in briefvorm kenbaar gemaakt. Belangrijke brieven (bijv. over de groepsindeling) worden afgedrukt op rood papier.

Daarnaast zijn er de eerder genoemde **stamgroepavonden** waarop ouders geïnformeerd worden over de dagelijkse gang van zaken in de stamgroep.

Medezeggenschapsraad

In de medezeggenschapsraad (MR) zijn volgens de bepalingen van het MR-reglement de ouders en het schoolteam vertegenwoordigd. Voor dit schooljaar is het aantal MR-leden acht (vier ouderleden en vier teamleden).

In het algemeen kan gezegd worden, dat de MR door de directie en het bestuur gevraagd wordt om met betrekking tot een aantal zaken advies te geven of instemming te betuigen. Daartoe bezit de MR het adviesrecht en het instemmingsrecht. In het laatste geval kan de MR duidelijk invloed uitoefenen.

Het MR-reglement vermeldt welke beleidspunten instemmingsrecht dan wel adviesrecht geven.

De onderwerpen van de vergaderingen zijn voornamelijk van onderwijsinhoudelijke aard, zoals bespreking van het ontwikkelingsplan, de formatieberekening, de relatie tussen ouders en de leerkrachten, de inzet van de teamleden en de bespreking van de onderwijskundige nota's uitgegeven door het schoolbestuur.

Leden van de MR hebben een zittingstermijn van twee jaar, maar kunnen besluiten zich opnieuw verkiesbaar te stellen. De oudergeleding van de MR wordt door de ouders van de school gekozen. Elke ouder kan zich in principe als kandidaat opgeven. De MR vergadert ongeveer tien keer per jaar. Deze vergaderingen zijn in principe openbaar. De verslagen van de vergaderingen zijn, na vaststelling, te vinden op de website van de school. De MR organiseert de jaarlijkse algemene ouderavond waarop de school verantwoording aflegt aan de ouders over een groot aantal activiteiten.

Samenstelling MR

Zie het informatieboekje, als bijlage bij deze gids.

Leerlingenraad

De leerlingenraad bestaat uit de vertegenwoordigers van de bovenbouwgroepen. De deelnemers zijn op democratische wijze in de stamgroep verkozen. De leerlingenraad vergadert een keer per maand. Om de beurt maakt een van de deelnemers verslag op zodat wat besproken is weer mee naar de groep gaat. De leerlingenraad houdt zich bezig met dingen die goed gaan, beter kunnen en wensen die er zijn.

Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)

De GMR behartigt de belangen van de scholen op bestuursniveau. Van elke school binnen het schoolbestuur voor openbaar onderwijs Groningen, heeft een afgevaardigde in de GMR zitting. Dit kan een ouder of een teamlid zijn. De GMR vergadert over schooloverstijgende zaken. Afhankelijk van het onderwerp heeft de GMR advies- of instemmingsrecht.

Ouderraad

De Ouderraad (OR) probeert op allerlei manieren ouders meer en beter bij de school te betrekken. In de OR hebben zowel teamleden als ouders zitting. De OR werkt op basis van een huishoudelijk reglement. De OR heeft formeel de volgende taken:

- het uitdragen van de doelstellingen van de school
- het bevorderen van de ouderparticipatie op de school
- het ontwikkelen en ondersteunen van diverse activiteiten t.b.v. de school
- het innen en beheren van de ouderbijdrage en het schoolreisgeld
- het fungeren als aanspreekpunt voor alle ouders
- het samen met ouders en team werken aan oplossingen van knelpunten

In de praktijk komt het erop neer dat het accent binnen de OR ligt op het organiseren van allerlei activiteiten, zoals bijvoorbeeld sinterklaas- en kerstviering, schoolreis, informatievoorziening naar de ouders en ouderparticipatie. Deze ouderparticipatie komt o.a. tot uiting in het meewerken van veel ouders in de verschillende werkgroepen van de OR. Op dit moment telt de OR tien werkgroepen:

- Werkgroep Sint
- Werkgroep Kerst
- Werkgroep Kinderboek
- Werkgroep Luizen
- Werkgroep Schoolreis
- Werkgroep Sport
- Werkgroep Tuin
- Werkgroep Fondsenwerving
- Werkgroep Coördinatie (OR)
- Werkgroep Eindejaarsfeest

De coördinatiegroep (OR) beheert de financiën (het schoolfonds) en komt elke derde dinsdag van de maand bijeen; hierin zitten o.a. de voorzitter, secretaris en penningmeesters. Zo nodig stemt de coördinatiegroep activiteiten van diverse werkgroepen op elkaar af en ondersteunt de werkgroepen. De vergaderingen van de OR zijn openbaar; ze worden aangekondigd in het Journaal. De agenda wordt gepubliceerd op de website en de notulen kunnen worden opgevraagd.

De OR organiseert samen met de Medezeggenschapsraad (MR) ieder najaar een Algemene Jaarvergadering. Op die avond worden de plannen voor het komende jaar bekendgemaakt en wordt verantwoording afgelegd over het afgelopen jaar (o.a. over de besteding van de ouderbijdrage). Eventuele veranderingen in het bestuur van de OR worden dan ook bekend gemaakt. Vanuit elke werkgroep zit in principe één vertegenwoordiger in de coördinatiegroep en de coördinatiegroep maakt in z'n geheel deel uit van de OR. Veel ouders helpen mee in één van de werkgroepen en zitten dus niet formeel in de OR.

Schoolfonds en schoolreis

Van de ouders wordt een jaarlijkse ouderbijdrage gevraagd van ca. € 40,- (evt. jaarlijkse aanpassing wordt in het infoboekje bekend gemaakt). In dit bedrag zit een verplichte bijdrage voor de schoolreis van ca. €22,- en een vrijwillige bijdrage voor het schoolfonds van ca. €18,-. Het bedrag wordt afhankelijk van de inflatie verhoogd. Los van inflatie wordt de jaarlijkse ouderbijdrage bij verandering vastgesteld op de jaarlijkse ouderavond. Op De Swoaistee hebben we er voor gekozen om met de hele school op dezelfde dag op schoolreis te gaan. Van het geld voor het schoolfonds worden de activiteiten van de werkgroepen bekostigd en andere projecten ondersteund.

Samenstelling OR en werkgroepen

Zie het infoboekje, als bijlage bij deze gids.

Tevredenheid / klachtenregeling / verwijderen van leerlingen / vertrouwenspersoon

Bent u tevreden, vertel het verder!

Bent u ontevreden, vertel het ons!

Onder dit motto bevorderen we de contacten tussen ouders/verzorgers, teamleden, begeleiders, onderwijsondersteuners en commissieleden. Overal waar gewerkt wordt zijn wel eens misverstanden en worden fouten gemaakt, dat is op onze school niet anders. U bent van harte welkom om dergelijke punten te bespreken.

Samen streven we naar een goede oplossing en komen wij er niet uit dan bespreken wij wie ingeschakeld moet worden om een oplossing te realiseren.

Een officieel spreekuur hanteren wij niet, maar u kunt ons altijd aanspreken en desgewenst maken wij een afspraak. In deze schoolgids wordt uitgebreid toegelicht hoe en waar u klachten of opmerkingen kunt aangeven, zodat deze op de juiste plek

terecht komen en gezamenlijk actie ondernomen kan worden.

Richtlijnen schoolbestuur Openbaar Onderwijsgroep Groningen

- *Klachten*

Ouders/verzorgers of personeelsleden van de school kunnen een klacht indienen over gedragingen en beslissingen van het schoolbestuur, personeel van de school of de permanente commissie leerlingenzorg.

De mogelijkheid om een klacht in te dienen is gebaseerd op de klachtenregeling Openbaar Onderwijsgroep Groningen. De klachtenregeling maakt een onderscheid in algemene klachten en klachten over seksuele intimidatie.

Een algemene klacht over de school, een personeelslid van de school of de permanente commissie leerlingenzorg kan het best eerst besproken worden binnen de school. Vaak zal dit eerst de stamgroepleiding betrekken, al dan niet samen met de interne begeleiding. Vervolgens kunt u terecht bij de directeur van de school. Voor klachten over seksuele intimidatie kunt u het best één van de vertrouwensartsen van de GGD benaderen (050-3674000) of met de Vertrouwensinspecteur (0900-1113111).

Bij het bestuur is een vertrouwenspersoon benoemd voor de Openbaar Onderwijsgroep Groningen. Via het secretariaat van het bestuursbureau is het mogelijk contact op te nemen met deze vertrouwenspersoon (050-3688800).

Als het niet mogelijk is samen met de school of de vertrouwenspersoon een oplossing te vinden, kan formeel een klacht ingediend worden op grond van de klachtenregeling Openbaar Onderwijsgroep Groningen. De klacht zal worden behandeld door de landelijke klachtencommissie openbaar onderwijs (Stichting Onderwijsgeschillen, postbus 85191, 3508 AD Utrecht).

Een klacht over iets dat zich meer dan een jaar voor het indienen van de klacht heeft voorgedaan neemt de LKC in beginsel niet in behandeling. Zij kan hierop een uitzondering maken indien de klager:

- niet eerder bekend was met het klachtwaardig handelen;
- eerst geprobeerd heeft de klacht op een andere manier op te lossen;
- bijvoorbeeld door psychologische problemen de klacht niet eerder in kon dienen

Postbus 51

Ouders kunnen voor vragen over het (basis)onderwijs terecht op Postbus 51, de publieksinformatie van de rijksoverheid. Ouders kunnen hier o.a. informatie vinden over schoolvakanties, onderwijskosten, werken in het onderwijs en de kwaliteit van het onderwijs.

Telefonisch is Postbus 51 te bereiken op nummer 0800-8051, of u kunt kijken op: www.postbus51.nl

Onderwijsinspectie

De onderwijsinspectie bewaakt de kwaliteit van het onderwijs. De manier waarop dit gebeurt is te vinden op de website: www.onderwijsinspectie.nl.

8 Ontwikkelingen en beleid

- *Activiteiten ter verbetering van het onderwijs* • *Zorg voor de relatie school en omgeving* •

Het onderwijs blijft in ontwikkeling op De Swoaistee. In de school worden veranderingen gezien als een nooit eindigend proces, gestuurd door een consequente wisselwerking tussen doen en denken. In het schoolplan wordt uitgebreid ingegaan op de keuzes die gemaakt zijn met betrekking tot het beleid voor de komende jaren. Het schoolplan is te raadplegen op de website : www.swoaistee.nl.

Activiteiten ter verbetering van het onderwijs

Iedere vier jaar wordt er een schoolplan geschreven. Daarin staat nauwkeurig vermeld welke onderdelen we willen verbeteren. Het schoolplan is geactualiseerd en geldt nu voor de periode 2011-2015.

In het Jaarplan 2011-2012 worden een aantal verbeteractiviteiten expliciet benoemd :

- het afronden van het leesverbetertraject in de onderbouw
- het invoeren van de groepsplannen in het kader van de '1-zorgroute'
- het eerste invoeringsjaar van De Vreedzame School.

Zorg voor de relatie school en 'omgeving'

De Swoaistee onderhoudt contacten met diverse andere scholen en instanties. Ook op dit niveau willen we graag samenwerken met anderen.

We onderhouden contacten met:

Andere scholen in de wijk

Regelmatig is er overleg met andere scholen in de wijk. Vaak wordt er informatie uitgewisseld over actuele ontwikkelingen in het onderwijs. Ook wordt er gesproken over wijkaangelegenheden zoals verkeersveiligheid, sportdagen, buurtnetwerk, gemeenschappelijke margedagen, de vensterwijk e.d.

Andere Jenaplanscholen

Hierbij gaat het vooral om Jenaplanscholen in de Regio Noord. Scholen in de stad zijn de A.M.G. Schmidtschool en de Petteflet.

Andere openbare basisscholen

De directies van de openbare basisscholen komen regelmatig tezamen in het zogenaamde 'DPBO'. Bestuur en schoolleiding van alle scholen wisselen informatie en standpunten uit om te kunnen komen tot afspraken.

CEDIN

Het CEDIN verzorgt bij De Swoaistee voor een deel de onderwijsbegeleiding en verricht veel onderzoeken bij kinderen.

NJPV en JAS

Voor ondersteuning van specifieke Jenaplanszaken klopt de school aan bij de NJPV (Nederlands Jenaplan Vereniging) en/of begeleidingsdiensten die gespecialiseerd zijn in Jenaplanonderwijs zoals het JAS.

CJG

De rol van het Zorgadviesteam is deels overgenomen door het Centrum Jeugd en Gezin. Als school werken we nauw samen met het CJG als het gaat om niet-onderwijsgerelateerde zorg.

Pabo De Eekhorst

De Swoaistee onderhoudt nauwe contacten met Pabo De Eekhorst. Deze Pabo heeft zich gespecialiseerd in de traditionele onderwijsvernieuwingen Jenaplan-, Freinet-, Montessori- en Daltononderwijs.

9 Resultaten van het onderwijs

• Toetsen • inspectienormen

Toetsen

Om na te gaan hoe de leerlingen op onze school presteren, worden regelmatig objectieve toetsen afgenomen. Naast de **methodegebonden toetsen** worden ook **standaardtoetsen** afgenomen. We volgen hiervoor het leerlingvolgsysteem van CITO. Naast de prestaties voor vakken als **lezen, spelling** en **rekenen** zijn ook andere soorten kennis, vaardigheden en attitudes van belang, zoals **sociale en creatieve vaardigheden, werkhouding** en **schoolbeleving**. De observaties van de stamgroepleiders zijn hierbij belangrijk. De achtstejaars doen aan het eind van hun schoolloopbaan de **CITO-eindtoets**. Kinderen met grote leerachterstanden kunnen in aanmerking komen voor de NIO en voor de niveau-toets. De NIO is de Nederlandse Intelligentietest voor Onderwijsniveau en deze geeft een indicatie van het niveau van vervolgonderwijs dat voor een leerling geschikt is.

De schoolleider en de IB'er bespreken samen a.d.h.v. de groepsoverzichten wat de leeropbrengsten binnen een vakgebied zijn en welke maatregelen genomen kunnen worden om de leeropbrengsten en de kwaliteit van het onderwijs te behouden of te vergroten. Dit wordt vervolgens teruggelegd in het team. Voor elk leergebied zijn er leerlijnen opgesteld.

Inspectienormen

Van de eindtoets wordt een eindevaluatie op landelijk niveau gemaakt. Deze toetsen zijn landelijk genormeerd. Dat betekent dat wij kunnen zien hoe de school er in het algemeen in vergelijking tot voorgaande jaren voorstaat en hoe de school er voorstaat vergeleken met andere scholen met eenzelfde 'leerlingenpopulatie'. Er kan vastgesteld worden dat de CITO-eindtoetsscores de laatste jaren boven de inspectienorm liggen. Daardoor valt De Swoaistee binnen het toetsingskader van de inspectie in het zgn. basisarrangement. De zgn. tussenopbrengsten (vijf toetsen op het gebied van lezen en rekenen die de inspectie jaarlijks beoordeelt) waren vorig jaar allemaal voldoende.

De toetsgegevens zeggen echter lang niet alles. Er kunnen vele redenen zijn waarom een bepaalde jaar-/stamgroep anders scoort dan bijvoorbeeld in voorgaande jaren.

10 Regeling school- en vakantietijden

- *Schooltijden* • *Ziekmelding en ongeoorloofd verzuim* • *Verzuim om andere redenen en extra verlof* • *Verlofregeling* •
- *De leerplicht* •

Schooltijden

Wet schooltijden

Basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs hebben sinds 1 augustus 2006 meer ruimte om zelf de schooltijden in te delen. Het maximum van 5,5 uur per dag onderwijs is vervallen. Ook het verschil in het aantal lessen tussen de onderbouw en de bovenbouw mag worden losgelaten. Leerlingen in de groepen 1 t/m 8 gaan in principe vijf dagen per week naar school. Schoolbesturen moeten zich houden aan de bepalingen over de inrichting van de onderwijstijd in de Wet op het primair onderwijs (WPO).

De laatste jaren is de onderbouw structureel meer dan de minimaal verplichte 880 lesuur per jaar naar school gegaan. Daardoor kan onze school vanaf dit schooljaar het model 8 x 940 uren volgen, waardoor alle kinderen / groepen dezelfde schooltijden volgen.

Vanaf 8.00 uur is de school open. De leerkrachten zijn vanaf 08.20 uur in de groep. We beginnen om 8.30 uur. Het is prettig als het afscheid kort gehouden wordt, omdat de kinderen na binnenkomst meestal direct aan het werk gaan. Na de middagpauze zijn de leerkrachten weer om 12.50 uur in de groep, zodat de lessen om 13.00 uur kunnen beginnen.

Voor en na schooltijd is er altijd even gelegenheid met uw kind in de klas te komen kijken.

Rooster schooltijden

Maandag, dinsdag en donderdag:

Alle stamgroepen (groep 1 t/m 8) van 8.30 - 12.00 uur, 13.00 - 15.00 uur

Woensdag, vrijdag:

Alle stamgroepen (groep 1 t/m 8) van 8.30 - 12.30 uur.

Ziekmelding/ongeorloofd verzuim

Afmelding/ziekte

De school stelt de ouders in staat om vanaf 08.00 uur hun kinderen af te melden. Dit wordt onmiddellijk doorgegeven aan de leerkracht. Het afmelden van kinderen kan telefonisch gedaan worden. De leerkracht controleert elke ochtend of alle kinderen aanwezig zijn. Als een kind zonder geldige opgave van reden absent is wordt er zo spoedig mogelijk met de ouders/verzorgers contact opgenomen.

Verlof moet speciaal worden aangevraagd d.m.v. een daarvoor bestemd formulier dat u kunt ophalen bij de directeur. De school is verplicht om ongeoorloofd schoolverzuim altijd te melden bij de leerplichtambtenaar van de gemeente Groningen

Kinderziekten / stofvrije ruimtes

Wanneer uw kind één van de kinderziekten heeft, verzoeken wij u uw kind zolang thuis te houden tot de ziekte volledig achter de rug is. Dit i.v.m. het goed functioneren van uw kind en met het oog op besmettingsgevaar. Ten behoeve van kinderen en medewerkers met carina en astma komen in principe geen huisdieren in de school en is roken alleen op plaatsen toegestaan die buiten het directe bereik liggen van kinderen (in het hele gebouw is roken niet toegestaan).

Verzuim om andere redenen/ Extra verlof

Bijzondere omstandigheden

In de Leerplichtwet wordt bepaald dat u extra verlof voor u kind kunt vragen, wanneer:

- u tijdens geen enkele schoolvakantie de mogelijkheid heeft om met uw kinderen op vakantie te gaan (dit is alleen het geval wanneer u uw beroep uitoefent in de agrarische sector of in de horeca);
- er sprake is van andere gewichtige omstandigheden.

De term andere gewichtige 'omstandigheden' is een redelijk vage term. Hieronder wordt geformuleerd wat onder andere gewichtige omstandigheden wordt verstaan en wanneer u extra verlof voor uw kind kunt aanvragen.

Bepaalde beroepen

Voor vakantieoelinden mag volgens de Leerplichtwet in slechts één geval buiten de gewone schoolvakanties vrij worden gegeven. Dit kan alleen wanneer één van de ouders een beroep heeft waardoor u niet in de gewone schoolvakanties op vakantie kunt met uw gezin.

Dit mag:

- één maal per schooljaar en niet langer dan 10 schooldagen;
- niet in de eerste twee lesweken van het schooljaar.

Er kan een werkgeversverklaring worden gevraagd.

Andere gewichtige omstandigheden

Bij gewichtige omstandigheden is er geen sprake van vakanties. Bij gewichtige omstandigheden moet het gaan om factoren waar u niets aan kunt doen en die zo zwaar wegen dat uw kind niet naar school kan.

In de volgende omstandigheden is er sprake van gewichtige omstandigheden:

- ernstige ziekte, overlijden of begrafenis/crematie van bloedverwanten of hun partners. Een leerling kan maximaal 4 dagen verlof krijgen wanneer het gaat om ouders (1e graad). 2 dagen, wanneer het gaat om broers, zussen of grootouders (2e graad). En 1 dag verlof voor oom, tante, neef, nicht of overgrootouders (3e graad).
- huwelijk van familie (1e, 2e en 3e graad). Maximaal 2 dagen verlof. Dit is afhankelijk van het feit of dit huwelijk wordt gesloten in of buiten de gemeente van de belanghebbende.
- 12,5 -, 25-, 40-, 50-, en 60 jarig huwelijksjubileum van ouders of grootouders voor ten hoogste 1 dag.
- verhuizing van het gezin naar een andere gemeente, maximaal 1 dag verlof
- voor het voldoen aan een wettelijke verplichting, voor zover die niet buiten de lesuren kan geschieden.
- bij een 25-, 40-, en 50-jarig ambtsjubileum van familie (1e en 2e graad) voor ten hoogste 1 dag.
- gezinsuitbreiding, uw kind krijgt maximaal 1 dag extra verlof.

De volgende situaties zijn géén andere gewichtige omstandigheden:

- familiebezoek in het buitenland
- vakantie in een goedkope periode of in verband met een speciale aanbieding.
- vakantie onder schooltijd bij gebrek aan andere boekingsmogelijkheden.
- een uitnodiging van familie of vrienden om buiten de normale schoolvakantie op vakantie te gaan.
- eerder vertrek of latere terugkeer in verband met verkeersdrukke.
- verjaardagen van familie of vrienden en andere festiviteiten kunnen belangrijke gebeurtenissen zijn, maar niet gewichtig genoeg om uw kind daarvoor thuis te houden. Ook niet als opa 85 wordt en zijn verjaardag in het land van herkomst wordt gevierd.
- verlof voor een kind, omdat andere kinderen uit het gezin al of nog vrij zijn.

Wat moet u doen?

Een verzoek om extra verlof in geval van gewichtige omstandigheden dient vooraf of binnen 2 dagen na ontstaan van de verhindering aan de directeur te worden voorgelegd. Wanneer u extra verlof aanvraagt, kan er om bewijs worden gevraagd. Wanneer u niet in staat bent door een bepaald beroep op vakantie te gaan in de gewone vakanties, dan dient u dit zo spoedig mogelijk schriftelijk aan te vragen. Omdat de periode voor verlof op grond van de specifieke aard van het beroep van één van de ouders nooit langer kan bedragen dan 10 dagen, beslist de directeur van de school altijd over een dergelijke aanvraag.

Geen toestemming

Wanneer er een beslissing is genomen op uw aanvraag voor extra verlof, dan krijgt u hier schriftelijk bericht van. Wanneer de directeur van de school of de leerplichtambtenaar van mening is dat er van extra verlof geen sprake is en u houdt uw kind toch thuis, dan wordt er een proces verbaal opgemaakt en kunt u een geldboete verwachten.

Niet eens met de beslissing?

Wanneer u het niet eens bent met de beslissing, dan maak u altijd eerst bezwaar bij degene die het besluit genomen heeft. Als u bezwaar wilt maken, dan moet u dit doen binnen zes weken nadat het besluit aan u bekend is gemaakt. Als u het daarna nog niet eens bent met de beslissing, dan kunt u hierover in beroep gaan bij de arrondissementsrechtbank in Groningen. Aan zo'n juridische procedure zijn kosten verbonden.

De leerplicht

Ieder kind in Nederland heeft recht op onderwijs. Sterker nog, uw kind móet naar school. In de Leerplichtwet staat dat ieder kind vanaf zijn vijfde tot en met het schooljaar waarin het zestien wordt, verplicht is naar school te gaan. Daarna moet een kind nog een jaar lang minimaal twee dagen per week naar school. Deze wet geldt voor alle inwoners van Nederland. Dus ook als u niet de Nederlandse nationaliteit heeft, eist de wet dat u uw kind naar school stuurt.

Uw taak als ouder of verzorger

Als u een kind in het basisonderwijs heeft, moet u ervoor zorgen dat uw kind wordt ingeschreven op een school. Ook moet u erop toezien dat uw kind de lessen bijwoont. Gebeurt dat niet, dan bent u degene die daarop aangesproken wordt. Elke gemeente, dus ook Groningen, heeft daarvoor leerplichtambtenaren in dienst. Zij zijn degenen die ervoor zorgen dat de Leerplichtwet ook nageleefd wordt.

Wanneer hoeft uw kind niet naar school

Er zijn maar een paar redenen waarom uw kind mag thuisblijven. Als het ziek is bijvoorbeeld.

U moet dit dan altijd melden aan de directeur van de school. Een ander geval is als u naar een belangrijke gebeurtenis moet zoals een bruiloft of een begrafenis. Ook dat moet u melden bij de schooldirecteur. Die beoordeelt vervolgens of uw kind wel of niet mag verzuimen. Geeft de directeur geen toestemming en uw kind verzuimt toch, dan meldt hij dit bij de leerplichtambtenaar.

Als het gaat om meer dan tien dagen binnen een schooljaar, heeft u trouwens ook nog de toestemming van de leerplichtambtenaar nodig.

Op vakantie buiten de schoolvakantie

Slechts in één geval mag u uw kind meenemen buiten de vastgestelde schoolvakanties: als u een beroep heeft, bijvoorbeeld in de horeca of de agrarische sector, waardoor u in die tijd niet weg kunt. U moet dit aanvragen bij de directeur van de school. Het kan maar één keer per jaar, en als het voor langer dan twee weken is, moet ook de leerplichtambtenaar weer toestemming geven.

De gevolgen als uw kind niet regelmatig naar school gaat

Blijft uw kind zonder geldige reden drie dagen achter elkaar weg van school, dan geeft de schoolleiding dit door aan de leerplichtambtenaar. Die zal vervolgens contact met u opnemen om te horen waarom uw kind niet naar school gaat. Misschien is uw kind het slachtoffer van pesten, of misschien spijbelt het zonder dat u het weet. Samen met u probeert de leerplichtambtenaar een oplossing te zoeken. Maar let wel: als uw kind blijft verzuimen, kan hij ook maatregelen nemen. In het ergste geval loopt u zelfs de kans dat u met justitie in aanraking komt. De leerplichtambtenaar kan namelijk proces-verbaal opmaken. Uw kind moet nu eenmaal naar school, dat is wettelijk verplicht.

Tot slot

Mocht uw kind problemen hebben waardoor het niet meer naar school wil, praat daar dan over met de leraren of de directie. Zij zullen al het mogelijke in het werk stellen om de problemen op te lossen.

11 Aanmelden van nieuwe leerlingen

• Aanmeldingsbeleid • PGN • Vierjarige kinderen • Oudere kinderen • Kinderen die specifieke zorg nodig hebben •

Aannamebeleid

Nieuwe kinderen kunnen op De Swoaistee worden toegelaten na een gesprek met de directie.

Dit geldt zowel voor de vierjarigen die voor het eerst naar de basisschool gaan als voor kinderen die al eerder op een basisschool hebben gezeten.

PersoonsGebondenNummer (PGN)

Wet op het Onderwijsnummer

De invoering van het zogenaamde onderwijsnummer is wettelijk geregeld. Het onderwijsnummer zal worden gebruikt:

- in de contacten met instellingen in het onderwijs onderling;
- in de communicatie met de gemeente, de inspectie en de overheid.

Dit persoonsgebonden nummer dat wordt toegewezen aan het kind zal in veel gevallen het 'sofi-nummer' (ofwel het burger-servicenummer) zijn.

Met de invoering van dit nummer wordt door de overheid beoogd:

- vermindering van de administratieve belasting van onderwijsinstellingen;
- kwalitatieve verbetering van de beleidsinformatie.

De plaatsing van een vierjarig kind

Nieuwe vierjarige leerlingen worden enkele weken voor hun verjaardag uitgenodigd om op bezoek te komen in de voorbouw. Samen met vader of moeder kan het kind drie dagdelen meedraaien. De frequentie van het naar school gaan in de eerste schoolperiode kan in overleg met de stamgroepleiding bepaald worden.

Alle leerlingen, die direct bij aanvang van het nieuwe schooljaar de school zullen gaan bezoeken, worden aan het eind van het schooljaar uitgenodigd om op een nog nader te bepalen datum hun nieuwe school en stamgroep alvast te bezoeken. Alle leerlingen zijn op die ochtend in de stamgroep waar ze het volgende schooljaar toe zullen behoren.

Wanneer ouders overwegen hun kind op De Swoaistee te plaatsen, is het verstandig eerst iets te weten te komen over De Swoaistee. Ouders/verzorgers moeten weten hoe er op school gedacht wordt over kinderen, samenleving en onderwijs.

Dit kunnen ouders lezen in deze schoolgids, maar wij raden nieuwe ouders aan ook eens te praten met ouders die hun kinderen al op De Swoaistee hebben zitten. Ter oriëntatie kan een rondleiding door de school verzorgd worden. Deze rondleidingen vinden bij voorkeur plaats onder schooltijd, zodat de sfeer van de school geproefd kan worden. Uiteraard kunnen de kinderen mee.

In het belang van het kind, de ouders/verzorgers en de school is het goed afwegen van de schoolkeuze van groot belang.

Voordat een kind kan worden ingeschreven moet er een afspraak gemaakt worden met de directie voor een gesprek. Het beste kan dit door even te bellen (tel 050-5494118). De directie reserveert dan tijd voor u. Tijdens dit gesprek is er de mogelijkheid om van gedachten te wisselen over de manier van werken op De Swoaistee.

De plaatsing van een ouder kind

De plaatsing van een ouder kind (ouder dan vier jaar) gaat op dezelfde wijze als de aanmelding van een vierjarig kind. Een gesprek vooraf is ook hier weer voorwaarde.

Wanneer het kind op een basisschool in Lewenborg heeft gezeten wordt in eerste instantie terugverwezen naar de 'oude school'. Alleen wanneer blijkt dat het probleem in samenspraak met die school niet kan worden opgelost, is plaatsing op De Swoaistee mogelijk.

Dit gaat altijd in overleg met de directie van de 'oude school'. Op dit gebied zijn er afspraken gemaakt met de andere scholen in Lewenborg. Zo proberen we samen te voorkomen dat kinderen op oneigenlijke gronden van de ene school naar de andere in de wijk gaan.

De plaatsing van een kind dat specifieke zorg nodig heeft

Soms komt het voor dat een kind dat specifieke zorg nodig heeft wordt aangemeld op De Swoaistee.

Vaak zijn dat kinderen die op een andere basisschool zijn vastgelopen. Zij kunnen niet meekomen met de groep, moeten een jaar over doen of er is sprake van een advisering naar **speciaal onderwijs**. Hoewel wij er naar streven om zoveel mogelijk kinderen plaats te bieden op De Swoaistee mag het niet zo zijn dat we een 'tussenvorm' worden van basisschool en speciaal onderwijs. In een geval van aanmelding van een kind dat specifieke zorg nodig heeft wordt de volgende procedure gevolgd:

- 1 er wordt door de directie contact opgenomen met de 'oude school'.
- 2 er volgt een gesprek van de directie met de ouders en het kind.
- 3 het CEDIN (de begeleidingsdienst) kan om advies worden gevraagd.
- 4 op grond van de beschikbare informatie doet de directie een voorstel voor het al dan niet toelaten van het kind.
- 5 dit besluit wordt met motieven en argumenten aan de ouders en de 'oude school' voorgelegd.

De Swoaistee zal in bijzondere gevallen bijvoorbeeld bij een lichamelijke en/of verstandelijke handicap onderzoeken of onze school wel de juiste plek is voor het kind. Daarbij wordt geprobeerd een voorspelling van de schoolloopbaan van het kind op De Swoaistee te maken. Andere vormen van onderwijs worden hierbij vergeleken met onze school.

Het kind is en blijft uitgangspunt in dit soort beslissingen. Maar De Swoaistee moet een kind wel wat te bieden hebben. Ook de groep en de leerkracht waar het kind geplaatst wordt moet wat te bieden hebben. In de groep moeten voldoende mogelijkheden zijn om het nieuwe kind dat te bieden wat het nodig heeft en dat te geven waar het kind recht op heeft.

12 Slotwoord

In deze schoolgids hebben we geprobeerd het Jenaplankarakter van onze basisschool zo goed mogelijk te belichten.

Uiteraard is het mogelijk, dat er bij u na lezing van deze schoolgids vragen onbeantwoord zijn gebleven. We kunnen u dan slechts één advies geven: stel die vragen.

Juist omdat we in deze schoolgids zo de nadruk hebben gelegd op het Jenaplankarakter van de school, is wellicht onderbelicht gebleven, dat De Swoaistee net als alle andere basisscholen heeft te voldoen aan datgene, wat er in de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) is vastgelegd. Dat betekent dat dus ook De Swoaistee-leerlingen met een hoop intellectuele bagage de basisschool verlaten. Vanzelfsprekend voldoet De Swoaistee dan ook aan de vakinhoudelijke eindtermen die landelijk zijn bepaald.

De medezeggenschapsraad heeft ingestemd met de inhoud van de schoolgids.

Voor actuele en jaarlijks bij te stellen informatie verwijzen we naar het Swoaistee-journaal en het informatieboekje.

Verklarende woordenlijst

Op alfabetische volgorde

Avi Analyse van individualisering, leestoets voor technisch lezen.

Bibliobas Computerprogramma waarmee boeken in de schoolbibliotheek kunnen worden opgezocht.

Blokkuur Een periode, meestal anderhalf tot twee uur, waarin kinderen individueel of in groepjes met verschillende activiteiten bezig zijn.

Calamiteitenplan Plan dat naast de deur in ieder lokaal hangt. Het plan geeft aan wat er moet gebeuren bij brand en directe ontruiming.

CEDIN Onderwijsbegeleidingsdienst.

DBPO Directieberaad primair onderwijs.

Formatieberekening Op basis van het leerlingenaantal krijgt de school geld toegekend. Op grond van de financiering krijgt de school leerkrachtplaatsen.

Handelingsplannen Plannen die opgesteld worden voor individuele leerlingen die extra hulp nodig hebben.

IB-er Intern begeleider, leerkracht die de zorg voor kinderen met speciale behoeften coördineert.

ICT Informatie en communicatietechnologie, alle activiteiten die rond de computer plaats vinden.

IJkmomenten Momenten waarop via objectieve toetsen gekeken wordt naar de individuele voortgang van kinderen en de voortgang gerelateerd aan het vastliggende gemiddelde.

Kerdoelen Landelijk vastgestelde einddoelen die basisschoolkinderen moeten hebben behaald bij het verlaten van de basisschool in groep 8.

Kringgesprekken Gesprekken die vanuit bepaalde doelstellingen plaats vinden in een kring, waarbij ieder zich aan dezelfde regels en afspraken moet houden.

Landelijk genormeerde toetsen De niet-methodegebonden objectieve toetsen.

Leerlingenpopulatie De groep leerlingen die op een specifieke school zit. De populatie wordt bepaald door vastgestelde criteria.

Leerplichtambtenaar Ambtenaar aan wie gemeld moet worden wanneer er sprake is van ongeoorloofd verzuim of schoolverzuim zonder geldige reden.

Margedag Dag waarop de leerlingen vrij zijn (i.v.m. het teveel aan lesuren op jaarbasis) en waarop de leerkrachten op school werken aan inhoudelijke zaken.

Methodegebonden toetsen Toetsen die de behandelde stof over een bepaalde periode uit de methode toetsen.

MR De medezeggenschapsraad, raad waarin drie gekozen ouders en drie verkozen teamleden zitten. De M.R. toets inhoudelijke zaken en reageert op ingekomen stukken van de dienst onderwijs.

NDE Natuur- en duurzaamheidseducatie

NJPV Nederlandse Jenaplan Vereniging

NSO / BSO Naschoolse opvang, verzorgd door het SKSG (ook wel BSO = buitenschoolse opvang)

Ontdekhoeck Plek in de klas waar door individuele kinderen op wereldoriëntatiegebied gewerkt wordt aan werkstukken.

OR De ouderraad, raad waarin van alle groepen een oudervertegenwoordiger zit en een aantal leerkrachten. De ouderraad stuurt de werkgroepen aan en houdt zich bezig met een aantal praktische zaken op school.

Orthotheek Bibliotheek met materialen gericht op extra zorg op allerlei gebied.

Ouderbijdrage Vrijwillige bijdrage van ouders om feesten e.d. te kunnen bekostigen. Op De Swoaistee zit ook het jaarlijkse schoolreisje bij het bedrag van de ouderbijdrage in.

Ouderleden Ouders die vertegenwoordigd zijn in allerlei werkgroepen en commissies.

PCL Permanente Commissie Leerlingenzorg. Wanneer kinderen verwezen moeten worden naar het speciaal onderwijs is altijd een beschikking nodig van de PCL.

Remedial teaching Directe hulp aan kinderen.

Schoolfonds In het schoolfonds wordt de ouderbijdrage beheerd. Op de jaarlijkse ouderavond wordt verantwoording afgelegd over de besteding van de ouderbijdrage.

Schoolfondsbijdrage Vrijwillige ouderbijdrage

Schoolplan Plan waarin het beleid van de school voor de komende vier jaar staat beschreven.

SKSG Stichting Kinderopvang Groningen

Stamgroep Groep waarin de kinderen zitten. De Swoaistee kent geen leerjaarklassen, maar stamgroepen. Dit zijn groepen waarin tot en met groep vijf twee leerjaren zitten en in de bovenbouwgroepen drie leerjaren.

Stamgroepactiviteiten Activiteiten die plaatsvinden in de stamgroep.

Stamgroepkrant Krant die uitgegeven wordt door de stamgroep.

Standaardtoetsen Onafhankelijke toetsen die elk jaar een aantal keren worden afgenomen.

Tafelgroep Groep waarin de kinderen in de klas zitten. De tafelgroep bestaat uit kinderen van verschillende leerjaren (t/m groep 5 twee leerjaren, bovenbouw uit drie leerjaren).

Vensterwijk Lewenborg Samenwerkingsverband waarin alle organisaties die direct met kinderen te maken hebben zitten om de kinderen van de wijk Lewenborg een breder aanbod te kunnen bieden op allerlei gebied. (muziek, gym, dans, bibliotheek, maar ook sociale vaardigheden e.d.)

Verbreidingsstof Leerstof om kinderen extra te laten oefenen om een bepaald probleem onder de knie te krijgen.

Verdiepingsstof Leerstof om kinderen die de stof goed onder de knie hebben meer uitbreiding te geven en inzicht in de materie.

Verkeerseducatie Verkeersonderwijs.

VMBO Voortgezet middelbaar beroeps onderwijs.

Weekopening Gezamenlijk opening in het Dek.

Weeksluiting Gezamenlijke sluiting van een bepaalde periode of project in Het Ruim en/of Het Dek van de school.

Wereldoriëntatie De geïntegreerde wereldoriënterende vakken als aardrijkskunde, biologie en geschiedenis.

WSNS Weer samen naar school. Nu **Passend Onderwijs** : het project dat zich bezig houdt met de integratie van basisschoolkinderen en kinderen van het speciaal onderwijs.

Zorgdocument Document waarin beschreven staat hoe op onze school de zorg vorm krijgt.

Zorgplatform Groep van IB-ers van de basisscholen rond het Damsterdiep aangevuld met de ambulant begeleider van het speciaal onderwijs en de schoolpsycholoog. Op het zorgplatform worden zorgleerlingen besproken. Verder vindt er een uitwisseling plaats van kennis op gebied rond de zorg om kinderen.

De twintig basisprincipes

Uitgangspunten

De Swoaistee is een school waar gewerkt wordt vanuit het Jenaplanconcept. Uitgangspunten van het onderwijs op De Swoaistee vormen de twintig basisprincipes, geformuleerd door de Nederlandse Jenaplanvereniging (de NJPV). Hieronder worden deze basisprincipes verder uitgewerkt. De twintig basisprincipes zijn verdeeld in drie groepen te weten:

Uitspraken over mensen, die gelden voor iedereen in en rond De Swoaistee, zowel kinderen als volwassenen.

Uitspraken over de samenleving die recht doet aan 'het mens-zijn'.

Uitspraken over de school zelf; hoe wij de school organiseren en hoe wij het onderwijs op De Swoaistee inhoud en vorm geven.

Deze groepen uitspraken hangen onderling samen. Als we bepaalde opvattingen over mensen hebben, zullen we ook moeten werken aan een samenleving waarin dit mens-zijn tot zijn recht kan komen.

Basisprincipes of uitgangspunten zijn niet vrijblijvend. Het zijn normen en waarden waaraan het leven en werken in De Swoaistee steeds weer getoetst wordt en waarnaar de betrokkenen steeds meer willen werken, waarop ze tenminste als streefdoelen aan te spreken zijn. Deze basisprincipes spelen in de school een centrale rol bij de vormgeving van het onderwijs.

Mensen

1. Ieder mens is uniek; zo is er maar één. Daarom heeft elk kind en elke volwassenen een onvervangbare waarde.
2. Ieder mens heeft het recht een eigen identiteit te ontwikkelen. Deze wordt zoveel mogelijk gekenmerkt door: zelfstandigheid, kritisch bewust zijn, creativiteit en gerichtheid op sociale rechtvaardigheid. Daarbij mogen ras, nationaliteit, geslacht, seksuele gerichtheid, sociaal milieu, religie, levensbeschouwing of handicap geen verschil uitmaken.
3. Ieder mens heeft voor het ontwikkelen van een eigen identiteit persoonlijke relaties nodig: met andere mensen; met de zintuiglijke waarneembare werkelijkheid van natuur en cultuur; met de niet zintuiglijke waarneembare werkelijkheid.
4. Ieder mens wordt steeds als totale persoon erkend en waar mogelijk ook zo benaderd en aangesproken.
5. Ieder mens wordt als een cultuurdrager en vernieuwer erkend en waar mogelijk ook zo benaderd en aangesproken.

Samenleving

6. Mensen moeten werken aan een samenleving die ieders onvervangbare waarde en waardigheid respecteert.
7. Mensen moeten werken aan een samenleving die ruimte en stimulansen biedt voor ieders identiteitsontwikkeling.
8. Mensen moeten werken aan een samenleving waarin rechtvaardig, vreedzaam en constructief met verschillen en veranderingen wordt omgegaan.
9. Mensen moeten werken aan een samenleving die respectvol en zorgvuldig aarde en wereldruimte beheert.
10. Mensen moeten werken aan een samenleving die de natuurlijke en culturele hulpbronnen in verantwoordelijkheid voor toekomstige generaties gebruikt.

School

11. De school is een relatief autonome coöperatieve organisatie van betrokkenen. Ze wordt door de maatschappij beïnvloed en heeft er zelf ook invloed op.
12. In de school hebben volwassenen de taak voorgaande uitspraken over mens en samenleving tot (ped)agogisch uitgangspunt van hun handelen te maken.
13. In de school wordt de leerstof zowel ontleend aan de leef- en belevingswereld van de kinderen als aan de cultuurgoederen die in de maatschappij als belangrijke middelen worden beschouwd voor de hier geschetste persoon en samenleving.
14. In de school wordt het onderwijs uitgevoerd in pedagogische situaties en met pedagogische middelen.
15. In de school wordt aan het onderwijs vorm gegeven door een ritmische afwisseling van de basisactiviteiten gesprek, spel, werk en viering.
16. In de school vindt overwegend heterogene groepering van kinderen plaats, naar leeftijd en ontwikkelingsniveau, om het leren van en zorgen voor elkaar te stimuleren.
17. In de school worden zelfstandig spelen en leren afgewisseld en aangevuld door gestuurd en begeleid leren. Dit laatste is expliciet gericht op niveauverhoging. In dit alles speelt het initiatief van kinderen een belangrijke rol.
18. In de school neemt wereldoriëntatie een centrale plaats in met als basis ervaren, ontdekken en onderzoeken.
19. In de school vinden gedrags- en prestatiebeoordeling van een kind zoveel mogelijk plaats vanuit de eigen ontwikkelingsgeschiedenis van dit kind en in samenspraak met dit kind.
20. In de school worden veranderingen en verbeteringen gezien als een nooit eindigend proces. Dit proces wordt gestuurd door een consequente wisselwerking tussen doen en denken.